

CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS
INFORME SOBRE A SITUACIÓN SOCIOLABORAL DE GALICIA. 2023

CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS
INFORME SOBRE A SITUACIÓN SOCIOLABORAL DE GALICIA. 2023

— CAPÍTULO 5 —

A MULLER NO MUNDO LABORAL

CONSELLO GALEGO
DE RELACIÓNS LABORAIS

EDITA: Consello Galego de Relacións
Laborais (CGRL)
Algalia de Abaixo, 24
Tel.: 981 541 601
Santiago de Compostela

ISSN: 2386-2866

MARTA PUEBLA VILARIÑO

XEFA DE SECCIÓN DE PRESTACIÓNS DA DIRECCIÓN PROVINCIAL
DO SEPE DA CORUÑA

INTRODUCCIÓN

5.1. A MULLER NA POBOACIÓN GALEGA

CADRO 5.1. POBOACIÓN DE GALICIA E ESPAÑA. POR SEXO E PROVINCIAS. PADRÓN MUNICIPAL A 1 DE XANEIRO DE 2024. PERÍODO 2020-2023

CADRO 5.2. POBOACIÓN ESPAÑA E UE. PORCENTAXE DE MULLERES. 2020-2023

CADRO 5.3. POBOACIÓN E ÍNDICE DE FEMINEIDADE. 1996-2023

CADRO 5.4. POBOACIÓN DE GALICIA. POR IDADE E SEXO. 2020-2023

CADRO 5.5. NACEMENTO SEGUNDO O SEXO DO/A NACIDO/A. 1984-2022. GALICIA

CADRO 5.6. POBOACIÓN ESTRANXEIRA. PORCENTAXE DE MULLERES. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2020-2023

5.2. MULLER E ACTIVIDADE ECONÓMICA DE MERCADO

5.2.1. INTRODUCCIÓN

CADRO 5.7. DISTRIBUCIÓN PORCENTUAL DA POBOACIÓN DE 16 E MÁIS ANOS. POLA RELACIÓN COA ACTIVIDADE ECONÓMICA. POR SEXO E PROVINCIA. 2020-2023

5.2.2. ACTIVIDADE E INACTIVIDADE

CADRO 5.8. TAXA DE ACTIVIDADE POR SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMA. 2020-2023

CADRO 5.9. POR CLASE DE INACTIVIDADE, SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMA. 2023

CADRO 5.10. POBOACIÓN INACTIVA POR GRUPO DE IDADE, SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMA. VALORES ABSOLUTOS. UNIDADE: MILES. GALICIA 2021-2023

5.2.3. EMPREGO E DESEMPREGO

CADRO 5.11. DISTRIBUCIÓN PORCENTUAL DA POBOACIÓN OCUPADA POR SECTOR ECONÓMICO. COMUNIDADE AUTÓNOMA E SEXO. 2023

CADRO 5.12. TAXAS DE DESEMPREGO. POR SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMA. 2020-2023

CADRO 5.13. POBOACIÓN DESEMPREGO. POR SEXOS. 2020-2023

5.3. DEMANDAS DE EMPREGO E PARO REXISTRADO

CADRO 5.14. PARO REXISTRADO. POR IDADE E XÉNERO. GALICIA. 2023

CADRO 5.15. NÚMERO DE DEMANDANTES DE EMPREGO. POR NIVEL DE FORMACIÓN E SEXO. GALICIA. 2023

CADRO 5.16. DEMANDAS DE EMPREGO PENDENTES DE DEMANDANTES EN PARO. SEGUNDO GRUPO PRINCIPAL DE OCUPACIÓN. GALICIA. DECEMBRO 2023

CADRO 5.17. POBOACIÓN DESEMPREGADA. POR SECTOR ECONÓMICO E SEXO. GALICIA. 2023

CADRO 5.18. DEMANDAS DE EMPREGO PENDENTES DE DEMANDANTES EN PARO. SEGUNDO IDADE E DURACIÓN DA DEMANDA E SEXO. GALICIA. DECEMBRO 2023

CADRO 5.19. BAIXAS DE DEMANDAS DE EMPREGO. SEGUNDO CAUSA DA BAIXA. POR SEXO E PROVINCIAS. GALICIA. DECEMBRO 2023

5.4. CONTRATOS DE TRABALLO

CADRO 5.20. CONTRATOS REXISTRADOS SEGUNDO XÉNERO E MODALIDADE DO CONTRATO DO NIVEL DE FORMACIÓN. GALICIA. 2020-2023

CADRO 5.21. CONTRATOS REXISTRADOS NOS CATRO GRANDES SECTORES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS (CLASIFICACIÓN CNAE 2009) POR SEXO. GALICIA. 2020-2023

CADRO 5.22. CONTRATOS SECTORIAIS POR SECCIÓNS (CLASIFICACIÓN CNAE) E SEXO. GALICIA. 2022-2023

CADRO 5.23. TIPOLOXÍA CONTRACTUAL POR SEXO. GALICIA. 2021-2023

5.5. FORMACIÓN

CADRO 5.24. ALUMNADO MATRICULADO EN CICLO FORMATIVO DE FP GRAO SUPERIOR, POR SEXO. GALICIA. CURSO 2021/2023

CADRO 5.25. ENSINO NON UNIVERSITARIO. ALUMNADO MATRICULADO EN BACHARELATO, POR SEXO. GALICIA. CURSO 2021/2023

CADRO 5.26. ABANDONO EDUCATIVO TEMPERÁN. POBOACIÓN ENTRE 18 E 24 ANOS (AMBOS INCLUSIVE) QUE NON COMPLETOU O NIVEL DE EDUCACIÓN SECUNDARIA SEGUNDA ETAPA E NON SEGUE NINGÚN TIPO DE FORMACIÓN (REGRADA OU NON REGRADA). GALICIA 2013-2023

CADRO 5.27. ALUMNADO MATRICULADO EN ENSINO UNIVERSITARIO, SEGUNDO RAMA DE COÑECEMENTO E SEXO. GALICIA. CURSO 2023

CADRO 5.28. ESTUDANTES TITULADOS/AS NAS UNIVERSIDADES GALEGAS POR SEXO. GALICIA. CURSO 2023

5.6. PODER E TOMA DE DECISIÓNS

CADRO 5.29. DISTRIBUCIÓN POR SEXO DE ALTOS CARGOS DA ADMINISTRACIÓN DO ESTADO EN PORCENTAXE DE MULLERES. CURSO 2020-2023

CADRO 5.30. MULLERES NO GOBERNO EN %

CADRO 5.31. COMPOSICIÓN DOS PARLAMENTOS AUTONÓMICOS. 2020-2023 (1)

CADRO 5.32. PARTICIPACIÓN DA MULLER NA COMISIÓN EUROPEA. 2020-2023

CADRO 5.33. MULLERES NOS PARLAMENTOS NACIONAIS DOS PAISES EUROPEOS. 2020-2023

CADRO 5.34. REPRESENTACIÓN DE MULLERES EN DIVERSOS ÓRGANOS CONSTITUCIONAIS. ESPAÑA 2023

5.7. CONCILIACIÓN ENTRE A VIDA LABORAL E FAMILIAR

CADRO 5.35. EXCEDENCIA POR COIDADOS FAMILIARES. GALICIA/ESPAÑA. 2022-2023

CADRO 5.36. NÚCLEOS FAMILIARES MONOPARENTAIS. POR SEXO EN MILES. 2015-2021

CADRO 5.37. EXCEDENCIAS POR COIDADO DE FILLAS E/OU FILLOS. GALICIA/ESPAÑA. 2011-2023

CADRO 5.38. POBOACIÓN OCUPADA A TEMPO PARCIAL POR MOTIVO DA XORNADA PARCIAL. ESPAÑA. 2020-2023

5.8. SALARIOS

CADRO 5.39. POBOACIÓN ASALARIADA POR SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMAS. 2021-2022

CADRO 5.40. SALARIOS MEDIOS POR SECTOR DE ACTIVIDADE ECONÓMICA E SEXO. GALICIA/ESPAÑA. 2022

CADRO 5.41. POBOACIÓN ASALARIADA POR TRAMOS DE SALARIO E SEXO. GALICIA. 2020-2022

CADRO 5.42. SALARIO BRUTO ANUAL POR TIPO DE CONTRATO (EUROS). POR SEXO E COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021

5.9. PRESTACIÓNS POR DESEMPREGO

CADRO 5.43. PRESTACIÓN MEDIA ANUAL. SEGUNDO SEXO E IDADE. ESPAÑA. 2019-2022

CADRO 5.44. PERCEPCIÓNS MEDIAS DE PRESTACIÓNS POR DESEMPREGO. POR SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMA DA PERSOA PERCEPTORA. GALICIA/ESPAÑA. 2021-2022

CADRO 5.45. POBOACIÓN DESEMPREGADA E PRESTACIÓNS MEDIAS POR NACIONALIDADE E SEXO DA PERSOA PERCEPTORA. GALICIA/ESPAÑA. 2021-2022

5.10. PENSIÓNS

CADRO 5.46. PENSIÓN CONTRIBUTIVAS E IMPORTE MEDIO E PENSIONISTAS SEGUNDO CLASE, POR SEXO. GALICIA. 2022-2023

CADRO 5.47. PENSIONISTAS, PERCEPCIÓNS DE PENSIÓNS MEDIAS POR SEXO E TRAMO DE PENSIÓN. ESPAÑA. 2021

CADRO 5.48. PENSIÓN MEDIA ANUAL POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS E SEXO. EXERN CICIO 2021-2022

INTRODUCCIÓN

Na exposición de motivos da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes, dise: “ O artigo 14 da Constitución Española proclama o dereito á igualdade e á non discriminación por razón de sexo. Pola súa banda o artigo 9.2 consagra a obriga dos poderes públicos de promover as condicións para que a igualdade do individuo e dos grupos en que se integra sexan reais ou efectivos”.

A igualdade é así mesmo un principio fundamental na UE no que se refire ao acceso ao emprego, formación, promoción profesional e condicións de traballo. A violencia de xénero, a discriminación salarial, a discriminación nas pensións de viuvez, o maior desemprego feminino, a escasa presenza das mulleres en postos de responsabilidade política, social, cultural e económica, ou os problemas de conciliación entre a vida persoal, laboral e familiar, mostran que a igualdade plena e efectiva aínda non se conseguiu.

O Título IV da citada Lei orgánica ocúpase do dereito ao traballo en igualdade de oportunidades entre mulleres e homes no acceso ao emprego, na formación profesional e nas condicións de traballo e contempla especificamente o de negociar plans de igualdade nas empresas de máis de 151 e ata 250 persoas traballadoras dende 07/03/2020 e ata 07/03/2021, do 07/03/2021 e ata 06/03/2022 será obrigatorio en empresas entre 101 e 150 persoas traballadoras e dende 07/03/2022 serao para empresas de entre 50 e 100 persoas traballadoras.

Avanzando no camiño iniciado pola Lei 3/2007, para a igualdade efectiva de mulleres e homes, aprobouse o proxecto de lei orgánica de representación paritaria y presencia equilibrada de mulleres e homes. Esta Lei pretende garantir a representación efectiva das mulleres na vida política e económica, sendo aprobada definitivamente coa lei 2/2024, do 1 de agosto de representación paritaria e presencia equilibrada de mulleres e homes.

Incorpora o principio de representación equilibrada no ámbito empresarial. Coa nova norma, os consellos de administración das sociedades cotizadas e entidades de interese público, deben ter un número de mulleres non inferior ao 40% e que non supere o 49%.

As recomendacións que se fan a España están orientadas a aumentar os incentivos para que as mulleres participen no mercado de traballo e incrementar a dispoñibilidade e accesibilidade dos servizos para o coidado de fillos e fillos e doutras persoas dependentes.

A situación de desigualdade da muller segue sendo palpable non só en España e Europa, senón no resto do mundo. A OIT puxo a voz de alarma sobre a feminización da pobreza, resultado, en parte, das diferenzas de xénero no ámbito laboral. Aumenta o número de mulleres que acceden ao emprego, pero tamén aumenta o número de mulleres no paro. A taxa de actividade das mulleres españolas está por debaixo das europeas e a taxa de emprego feminino, aínda que mellorou moito nos últimos anos, aínda é máis baixa que a das mulleres europeas. A taxa de paro feminino, que tende a reducir distancias coa masculina, segue sendo elevada.

As diferenzas salariais entre homes e mulleres na media da UE fóronse reducindo progresivamente. En España a evolución foi mínima, non só se manteñen unhas grandes diferenzas salariais por razón de sexo, senón que a porcentaxe de mulleres con ingresos anuais superiores a 30.000 euros é moi reducida.

Ao longo deste capítulo queremos deixar reflexo da necesidade de adoptar medidas que reduzan as dificultades da muller para acceder e manter o emprego, a temporalidade, a precariedade, a desigualdade salarial e dificultades para conciliar a vida familiar, laboral e persoal. A estes elementos debe unirse a importante segregación ocupacional por sexos, o emprego feminino céntrase en determinadas ramas de actividade (segregación horizontal) e en determinadas categorías profesionais (segregación vertical).

Máis complicado parece que desapareza o “teito de cristal” ou “chan pegañento”: barreira invisible formada por unha complexa trama de estruturas en organizacións dominadas por homes, que impiden que as mulleres accedan a postos de gran responsabilidade e recoñecemento social, e que en moitos casos crean que o elixiron elas libremente. Así como o chamado “pacto entre homes”, polo cal se son os homes (por ocupar postos de responsabilidade) os encargados de seleccionar as persoas traballadoras é máis probable que seleccionen un igual e polo tanto un home.

5.1. A MULLER NA POBOACIÓN GALEGA

Neste capítulo atenderemos ao mercado de traballo de Galicia dende a perspectiva da posición que nel ocupan as mulleres. Comezaremos este achegamento á problemática da muller no mercado de traballo galego analizando a participación relativa da muller na poboación galega.

As mulleres son maioría na poboación galega (así como na de cada unha das súas provincias) e na española, como se comproba co **cadro 5.1**.

En Galicia en 2023 por cada 100 homes hai 107,2 mulleres; o dato na Coruña é de 107,8 en Lugo de 108,7; en Ourense de 112,3 e en Pontevedra de 108,2 (todos por enriba da media española: 104).

CADRO 5.1. POBOACIÓN DE GALICIA E ESPAÑA. POR SEXO E PROVINCIAS. PADRÓN MUNICIPAL A 1 DE XANEIRO DE 2024 PERÍODO 2020-2023												
	2020			2021			2022			2023		
	Ambos sexos	Varóns	Mulleres	Ambos sexos	Varóns	Mulleres	Ambos sexos	Varóns	Mulleres	Ambos sexos	Varóns	Mulleres
España	47.344.649	24.140.758	23.203.891	47.435.597	23.146.007	24.189.590	48.059.777	23.542.333	24.517.444	48.085.361	23.565.593	24.519.768
Galicia	2.694.245	1.296.603	1.397.643	2.689.152	1.294.060	1.395.092	2.699.716	1.298.966	1.400.750	2.699.424	1.299.064	1.400.360
A Coruña	1.119.545	536.707	582.839	1.118.601	536.277	582.324	1.123.367	538.056	585.311	1.123.884	538.523	585.361
Lugo	325.851	157.826	168.025	323.830	156.895	166.935	323.904	157.089	166.815	324.267	157.332	166.935
Ourense	304.910	146.326	158.584	303.984	145.914	158.070	304.819	146.316	158.503	304.563	146.271	158.292
Pontevedra	943.939	455.744	488.194	942.737	454.974	487.763	947.626	457.505	490.121	946.710	456.938	489.772

Fonte: INE, Padrón de habitantes a 1 de xaneiro de 2024.

No **cadro 5.2** constatamos que no ano 2023 había na Unión Europea aproximadamente 51,12% de poboación feminina.

CADRO 5.2. POBOACIÓN ESPAÑA E UE. PORCENTAXE DE MULLERES. 2020-2023				
	2020	2021	2022	2023
EU 27	51,1	51,13	51,12	51,12
España	50,98	51	51	50,99

Fonte: Eurostat.

A porcentaxe de mulleres sobre a poboación total dende 1996 figura no **cadro 5.3**.

CADRO 5.3. POBOACIÓN E ÍNDICE DE FEMINEIDADE. 1996-2023				
ANO	Ambos sexos	Mulleres	Homes	Índice de femineidade
2023	48.085.361	24.519.768	23.565.593	104,00
2022	48.059.777	24.517.444	23.542.333	104,14
2021	47.344.649	24.189.590	23.246.007	104,03
2020	47.344.649	24.140.758	23.203.891	104,03
2019	47.026.208	23.983.780	23.042.428	104,08
2018	47.022.572	23.776.565	22.881.882	103,91
2017	46.621.153	23.739.271	22.832.861	103,97
2016	46.546.259	23.713.398	22.843.610	103,81
2015	46.577.609	23.733.999	22.890.383	103,69
2014	47.771.341	23.785.665	22.985.676	103,48
2013	47.129.783	23.933.397	23.196.386	103,18
2012	47.265.321	23.966.965	23.298.356	102,87
2011	47.190.493	23.907.306	23.283.187	102,68
2010	47.021.031	23.794.846	23.226.185	102,45
2009	46.745.807	23.628.819	23.116.988	102,21
2008	46.157.822	23.310.085	22.847.737	102,02
2007	45.200.737	22.860.775	22.339.962	102,33
2006	44.708.964	22.608.498	22.100.466	102,30
2005	44.108.530	22.327.661	21.780.869	102,51
2004	43.197.684	21.912.437	21.285.247	102,95
2003	42.717.064	21.682.738	21.034.326	103,08
2002	41.837.894	21.273.805	20.564.089	103,45
2001	41.116.842	20.951.328	20.165.514	103,90
2000	40.499.791	20.678.407	19.821.384	104,32
1999	40.202.160	20.531.518	19.670.642	104,32
1998	39.852.651	20.364.186	19.488.465	104,49
1996	39.669.394	20.269.845	19.399.549	104,49

Fonte: INE, Padrón municipal de habitantes.

Índice de femineidade 2023

■ Mulleres ■ Homes

A distribución por sexo de cada un dos grupos de idade en Galicia pode verse no cadro 5.4, que pon de manifesto que:

- Os homes son maioría no grupo de idade de 0 a 15 anos e case igual no grupo de 16 a 64 anos.
- As mulleres son maioría no outro grupo de idade e a diferenza a favor das mulleres vaise abrindo progresivamente á medida que avanzamos na idade.

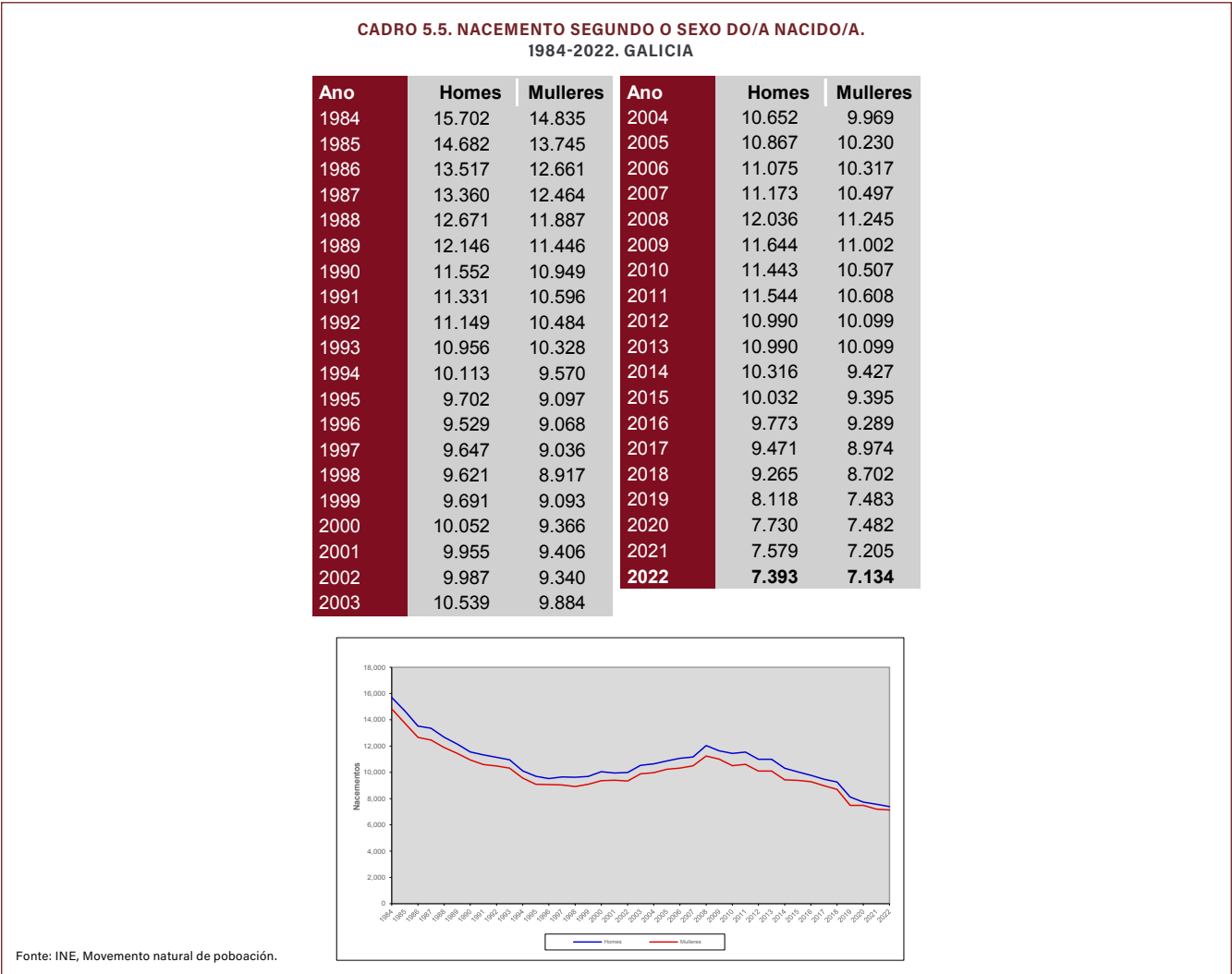
A maior esperanza de vida das mulleres e a maior emigración dos homes están, sen dúbida, entre os factores explicativos.

CADRO 5.4. POBOACIÓN DE GALICIA. POR IDADE E SEXO. 2020-2023												
Idade	Galicia 2020			Galicia 2021			Galicia 2022			Galicia 2023		
	Ambos sexos	Homes	Mulleres	Ambos sexos	Homes	Mulleres	Ambos sexos	Homes	Mulleres	Ambos sexos	Homes	Mulleres
0-15 anos	333.250	171.542	161.708	333.678	171.770	161.908	327.964	168.958	159.006	325.553	167.675	157.878
16-64 anos	1.666.962	827.750	839.212	1.667.827	828.175	839.652	1.659.870	824.481	835.389	1.663.869	826.187	837.682
65 e mais	694.033	297.310	396.723	694.140	297.357	396.784	702.630	301.269	401.361	710.002	305.202	404.800
Total	2.694.245	1.296.602	1.397.643	2.695.645	1.297.302	1.398.344	2.690.464	1.294.708	1.395.756	2.699.424	1.299.064	1.400.360

Fonte: INE, Padrón municipal de habitantes.

Para ver se a primacía numérica da muller en Galicia se asenta en motivos biolóxicos ou hai unha causalidade social, pode observarse no **cadro 5.5** que nos últimos 40 anos en todos e cada un dos anos naceron en Galicia máis homes que mulleres. Destacaremos os seguintes aspectos:

- O importante descenso dos nacementos tocou fondo en 1998, ano no que o total de nacementos non chegou á metade dos de 1980 (quedou no 47,3%).
- No ano 2003 recuperouse o nivel dos 20.000 nacementos (por vez primeira dende 1993) e en 2008 chegouse aos 23.281 nacementos, para volver diminuír a partir dese ano.
- Da diferenza entre homes e mulleres do ano 1980 (1.384 persoas) pasouse na actualidade a 374 nenos máis que nenas en 2021 e 259 en 2022 (último dato dispoñible).

No **cadro 5.6** compróbase que Galicia é unha das comunidades autónomas na que a porcentaxe de mulleres estranxeiras sobre o total da poboación estranxeira supera a media estatal en máis de dos puntos.

CADRO 5.6. POBOACIÓN ESTRANXEIRA. PORCENTAXE DE MULLERES. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2020-2023				
	2020	2021	2022	2023
España	49,48	49,86	49,88	50,02
Andalucía	49,53	49,40	49,41	49,53
Aragón	48,96	48,90	48,88	49,23
Asturias	53,75	53,90	53,87	53,94
Baleares	49,39	49,70	49,70	49,58
Canarias	50,55	50,50	50,58	50,54
Cantabria	52,39	52,10	52,12	52,59
Castela e León	51,09	50,90	50,90	51,03
Castela-A Mancha	49,12	49,00	49,03	48,78
Cataluña	48,24	48,30	48,34	48,52
C. Valenciana	49,71	49,90	49,91	50,30
Estremadura	51,82	51,70	51,78	52,41
Galicia	52,11	51,90	51,97	52,14
Madrid	52,72	52,60	52,62	52,56
Murcia	45,92	45,90	45,94	46,01
Navarra	49,52	49,50	49,52	49,63
País Vasco	49,87	49,70	49,67	49,83
A Ríoxa	50,26	50,50	50,31	50,45
Ceuta	51,51	52,80	52,75	53,83
Melilla	51,20	52,50	52,57	53,30

Fonte: INE, explotación estatística do Padrón.

5.2. MULLER E ACTIVIDADE ECONÓMICA DE MERCADO

5.2.1. Introducción

Só nas últimas décadas a muller comezou a incorporarse maioritariamente en Galicia á actividade económica “de mercado”, posto que tradicionalmente realizou un importante traballo, pero non retribuído senón ligado prioritariamente á esfera doméstica (incluíndo ademais dos labores do fogar o coidado dos nenos e nenas, das persoas con discapacidade etc.).

A invisibilidade deste traballo, que non computa na xeración do PIB, comezou a ceder no último cuarto de século por unha incorporación á vida activa similar á masculina nos grupos de idade máis novos, pero queda moito camiño por andar para que poidamos falar dun mercado laboral realmente equilibrado por sexos.

Xa vimos no apartado anterior que as mulleres, malia ser máis que os homes, son moitas menos na poboación activa (e moi especialmente na ocupada), mentres que son maioría na poboación desempregada e na inactiva.

Podemos complementar ese cadro co **5.7**, que detalla para as provincias galegas a distribución porcentual da poboación. Destacaremos que:

- A taxa de actividade maior alcázana os homes na provincia da Pontevedra (59,5%) e a menor é a das mulleres en Ourense (46,7%)
- A provincia con menor taxa de actividade masculina, Ourense (51,1 %), está por debaixo, en máis de 8 puntos porcentuais, da de Pontevedra. A que ten maior taxa de actividade feminina é Lugo 50,4%, seguida da Coruña 49,5%. A taxa máis baixa está en Ourense con 46,7%.
- A taxa de actividade en Galicia no grupo de mulleres só chega ao 49,2% (igual que no 2022) fronte ao 57,2% de homes.
- A taxa máis alta de desemprego no colectivo feminino e masculino encontrámola en Pontevedra tanto no grupo de homes (10,1%) coma no de mulleres 12% (14,4% en 2022).
- A taxa de desemprego máis baixa tanto en homes (7,6%) coma en mulleres (8,9%) é a de Lugo.

CADRO 5.7. DISTRIBUCIÓN PORCENTUAL DA POBOACIÓN DE 16 E MÁIS ANOS. POLA RELACIÓN COA ACTIVIDADE ECONÓMICA. POR SEXO E PROVINCIA. 2020-2023

	Taxas de actividade				Taxas de desemprego			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Homes								
A Coruña	57,60	57,70	53,60	57,60	10,30	10,00	9,40	8,20
Lugo	55,20	56,20	51,80	54,60	7,50	9,40	8,80	7,60
Ourense	52,00	52,40	48,60	51,10	10,70	10,30	10,40	9,30
Pontevedra	58,80	58,20	54,00	59,50	12,70	11,70	11,20	10,10
Galicia	57,10	57,10	57,00	57,20	10,90	10,60	10,10	8,90
Mulleres								
A Coruña	48,70	48,30	49,90	49,50	12,20	11,30	10,80	10,00
Lugo	47,50	48,70	49,40	50,40	10,20	8,60	8,90	8,90
Ourense	43,20	44,30	46,10	46,70	12,80	11,90	12,50	9,80
Pontevedra	48,10	49,40	49,50	49,20	15,70	16,30	14,40	12,00
Galicia	47,70	48,30	49,20	49,20	13,20	12,80	12,00	10,50

Fonte: IGE-INE, EPA 28-04-2023.

5.2.2. Actividade e inactividade

A moito menor taxa de actividade das mulleres en Galicia (e en cada unha das súas provincias) en relación coa dos homes xa foi obxecto de estudo no capítulo 4; para completar esa análise presentamos no cadro 5.8 as taxas de actividade de homes e mulleres en cada unha das CC.AA. Destacaremos que:

- A taxa de actividade feminina está en Galicia case 5 puntos porcentuais por baixo da media española.
- A taxa de actividade masculina en Galicia supera en 8 puntos á feminina, pero está case 7 puntos por debaixo da media estatal para o grupo de homes.

CADRO 5.8. TAXA DE ACTIVIDADE POR SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMA. 2020-2023

	Varóns				Mulleres			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
España	63,30	63,65	63,53	63,95	53,35	53,93	53,79	54,04
Andalucía	63,45	63,51	62,02	62,82	50,22	51,85	51,02	51,96
Aragón	63,45	63,03	63,59	63,38	53,54	54,81	53,46	53,97
Asturias	54,71	55,42	54,76	53,50	46,09	45,14	46,56	47,02
Baleares	66,15	64,80	66,98	68,21	57,49	58,08	55,25	59,12
Canarias	61,12	63,40	64,35	64,85	53,86	56,11	54,05	54,95
Cantabria	58,67	65,72	58,75	59,47	49,86	49,13	50,04	50,50
Castela-A Mancha	65,28	59,31	66,10	65,17	51,87	52,43	52,80	52,02
Castela e León	59,36	65,72	59,23	59,36	49,21	49,46	50,40	48,86
Cataluña	65,67	65,13	65,03	66,38	56,91	57,64	56,64	56,87
C. Valenciana	62,64	63,54	64,68	64,52	52,72	53,09	54,34	54,13
Extremadura	59,78	61,68	61,11	61,75	50,18	48,28	49,93	49,87
Galicia	56,91	56,98	56,17	57,18	48,07	48,19	49,49	49,18
Madrid	67,62	67,88	67,54	67,72	59,48	58,72	59,31	59,22
Murcia	66,16	67,27	66,32	66,14	51,55	52,85	53,07	53,10
Navarra	62,73	63,24	64,12	63,49	53,55	54,59	54,70	54,23
País Vasco	59,19	60,85	62,15	61,71	52,10	53,15	51,25	52,34
A Rioxa	64,44	63,79	64,40	64,45	54,59	55,85	55,23	53,68
Ceuta	62,57	63,73	70,45	66,33	49,60	49,27	57,17	57,43
Melilla	72,91	67,25	63,40	61,57	58,17	60,24	54,16	49,74

Unidades: Porcentaxe.
Fonte: INE, EPA 4o trimestre de 2023.

Focalizando o estudo na perspectiva de xénero o **cadro 5.9** pon de manifesto que:

- A principal situación de inactividade da muller galega deixa de ser “labores do fogar” co 23,1% (23,5% en 2022, 24,4% en 2021 e 27% en 2020) e pasa ao primeiro posto “xubilación ou prexubilación” con 37,2% (36,1% en 2022).
- A principal situación de inactividade dos homes en Galicia é a de “xubilación ou prexubilación” (co 62% da poboación inactiva), mentres que nas mulleres é de 37,2%. A pequena proporción de mulleres que realizaron en décadas anteriores un traballo retribuído é a explicación principal deste importante desaxuste, que contribúe a que ser muller de idade avanzada constitúa hoxe un dos principais factores de risco para formar parte das bolsas de pobreza.
- O 15,1% das inactivas galegas son estudantes e a porcentaxe ascende ao 17,2% entre os homes.
- O cobramento das pensións de viuvez prioritariamente por mulleres (xa que en décadas anteriores as persoas cotizantes á Seguridade Social eran en proporción moi maioritaria homes) explica que a porcentaxe de mulleres perceptoras de pensións diferentes ás ligadas á xubilación é máis de 13 puntos maior que nos homes.

CADRO 5.9. POR CLASE DE INACTIVIDADE, SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMA.
2023

	Total	Estudiante	Xubilado/a ou prexubilado/a	Labores do fogar	Incapacitado/a permanente	Perceptor/a pensión distinta da xubilación (ou prexubilación)	Outras situacións ⁽¹⁾
Homes							
España	100	21,4	57,4	6,2	6,9	3,9	4,2
Andalucía	100	22,4	51,8	7,1	9,5	3,7	5,5
Aragón	100	19,7	64,9	4,6	5,6	2,5	2,8
Asturias	100	15,5	65,4	4,4	6,8	4,5	3,4
Baleares	100	22,2	52,1	11,8	4,0	4,1	5,7
Canarias	100	20,8	49,9	9,5	9,9	5,1	4,9
Cantabria	100	22,1	59,0	5,0	6,2	4,3	3,4
Castela e León	100	16,5	68,4	4,9	4,6	3,1	2,4
Castela-A Mancha	100	21,7	58,5	5,6	6,5	4,0	3,6
Cataluña	100	20,4	58,1	6,2	5,8	4,2	5,2
C. Valenciana	100	21,0	57,2	6,9	7,4	3,4	4,1
Extremadura	100	20,7	58,4	5,1	8,4	4,6	2,8
Galicia	100	17,2	62,0	4,4	6,1	6,1	4,2
Madrid	100	26,2	56,2	5,5	5,4	3,1	3,6
Murcia	100	26,0	51,1	5,9	7,8	5,5	3,8
Navarra	100	23,3	61,3	4,8	5,5	2,6	2,5
País Vasco	100	21,6	61,7	5,8	6,1	2,2	2,7
A Ríoxa	100	20,2	63,0	5,9	4,8	2,9	3,2
Ceuta	101	34,9	37,8	7,8	12,7	2,8	4,9
Melilla	107	31,2	44,9	6,6	7,9	6,9	9,7
Mulleres							
España	100	18,0	29,0	30,7	4,2	16,1	2,0
Andalucía	100	19,1	22,2	34,3	5,9	16,5	1,9
Aragón	100	17,7	30,6	28,6	4,0	17,7	1,4
Asturias	100	11,9	31,5	30,5	4,2	19,9	1,9
Baleares	100	18,2	30,2	33,3	3,1	12,4	2,8
Canarias	100	19,3	18,9	36,7	6,8	16,0	2,3
Cantabria	100	16,3	28,3	30,2	4,2	19,5	1,5
Castela e León	100	15,8	27,4	33,4	3,2	18,6	1,7
Castela-A Mancha	100	18,9	18,8	39,9	3,6	17,1	1,7
Cataluña	100	15,9	37,8	26,1	3,8	13,8	2,6
C. Valenciana	100	19,4	31,7	28,0	4,9	13,7	2,4
Extremadura	100	17,7	21,6	33,8	4,1	21,2	1,7
Galicia	100	15,1	37,2	23,1	3,8	19,1	1,6
Madrid	100	20,1	30,5	30,5	2,6	14,3	2,0
Murcia	100	21,3	22,5	36,2	3,2	15,6	1,2
Navarra	100	20,4	31,0	28,1	2,9	15,8	1,8
País Vasco	100	17,3	31,6	26,7	3,6	19,4	1,4
A Ríoxa	100	19,0	33,0	27,4	2,6	15,8	2,1
Ceuta	100	23,9	9,3	48,1	6,7	11,4	0,7
Melilla	100	25,9	9,6	36,3	5,9	16,4	6,0

(1) A categoría “Outras situacións” inclúe aos inactivos/as que non mencionan ningunha situación de inactividade e declaran estar buscando emprego ou traballar. Datos en porcentaxes, respecto da poboación inactiva total de cada comunidade autónoma. Fonte: INE, EPA 4o trimestre.

A desagregación por grupos de idade do **cadro 5.10** permítenos constatar que no tramo de 16-19 anos as mulleres inactivas son menos que os homes inactivos en 2.400 persoas, mentres que a medida que avanzamos en idade tamén son máis as mulleres inactivas, ata chegar a unha diferenza de 21.100 (17.200 en 2022) inactivas máis no grupo de 55 a 64 anos e a 95.700 no tramo de >65 anos.

Evidentemente, a incorporación máis igualitaria da muller ao mundo do traballo retribuído vaise producindo nos estratos de poboación máis novos.

CADRO 5.10. POBOACIÓN INACTIVA POR GRUPO DE IDADE, SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMA. VALORES ABSOLUTOS. UNIDADE: MILES. GALICIA 2021-2023

	Total			De 16 a 19 anos			De 20 a 24 anos			De 25 a 34 anos		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Homes	481,0	491,8	481,5	43,5	45,5	29,4	31,1	32,6	29,4	19,1	20,4	16,2
Mulleres	631,7	617,9	627,3	42,4	42,6	31,8	35,5	33,0	31,8	22,8	24,5	20,0
Galicia	1.112,7	1.109,7	1.108,8	85,9	88,1	61,2	66,6	65,6	61,2	41,9	44,9	36,2

	De 35 a 44 anos			De 45 a 54 anos			De 55 a 64 anos			De 65 e máis anos		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Homes	13,2	13,8	13,3	24,6	26,3	26,5	64,4	65,4	59,6	285,3	289,0	292,4
Mulleres	26,0	18,7	22,8	44,2	36,3	40,9	85,8	82,6	80,7	377,4	382,0	388,1
Galicia	39,2	32,5	36,1	68,8	62,6	67,4	150,2	148,0	140,3	662,7	671,0	680,5

Fonte: INE 4T.

5.2.3. Emprego e desemprego

Dentro da poboación activa inclúese tanto a que está a traballar (poboación ocupada) coma a que busca emprego activamente (poboación desempregada).

A distribución porcentual da poboación ocupada por sexos e sectores económicos en cada unha das CC.AA. figura no **cadro 5.11**. Nel destacaremos, no referido a Galicia e o total español, que:

- O 85% das mulleres con emprego en Galicia traballan no sector servizos (en España alcanza o 88,9%).
- A porcentaxe de mulleres que traballan en Galicia no sector agrario supera o dobre da media española de mulleres.
- A subrepresentación da muller por sectores económicos é especialmente rechamante na construción, actividade na que só chega ao 1,2% de ocupación, igual que a media estatal (1,2%). A presenza da muller na industria (9,5%) e levemente superior a media estatal (7,9%)
- No **capítulo 4** pode comprobarse que a taxa de ocupación da muller en Galicia continúa estando moi por baixo da masculina, cunha distancia de 8 puntos.

As taxas de paro en cada unha das comunidades españolas e a desagregación por sexos figuran no **cadro 5.12**, que mostra que:

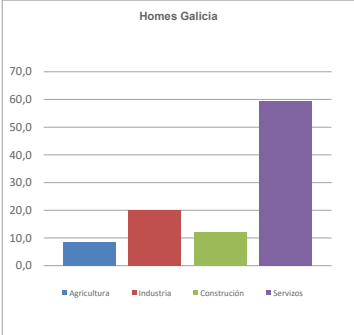
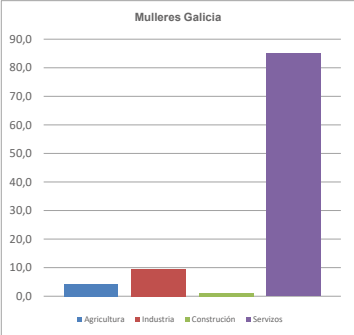
- A taxa de paro das mulleres (10,54%) é case de 2 puntos superior á dos homes (8.93%) en Galicia e con máis de 3 puntos de diferenza por debaixo da media española (13,87%).
- As taxas de desemprego feminino son especialmente altas en Ceuta, Melilla, Andalucía e Estremadura.
- A taxa de desemprego feminino máis baixa tena Pais Vasco, co 8,59%, e Cataluña 9,79% e Cantabria 9,97%.

No grupo de homes as que teñen as taxas máis altas son Melilla 26,62% e Ceuta 24,55% e as máis baixas Aragón 6,41% e Cantabria 6,45%.

CADRO 5.11. DISTRIBUCIÓN PORCENTUAL DA POBOACIÓN OCUPADA POR SECTOR ECONÓMICO. COMUNIDADE AUTÓNOMA E SEXO. 2023

	Total	Agricultura	Industria	Construcción	Servizos
Andalucía					
Homes	100,0	9,3	12,6	10,9	67,2
Mulleres	100,0	4,3	4,5	1,2	90,0
Aragón					
Homes	100,0	8,1	26,7	8,8	56,3
Mulleres	100,0	2,7	12,3	1,5	83,5
Asturias					
Homes	100,0	3,9	23,0	12,5	60,6
Mulleres	100,0	2,7	5,3	1,3	90,7
Baleares					
Homes	100,0	0,8	8,8	16,4	73,9
Mulleres	100,0	0,1	3,3	1,5	95,1
Canarias					
Homes	100,0	3,0	6,6	10,8	79,6
Mulleres	100,0	1,2	3,2	0,9	94,7
Cantabria					
Homes	100,0	2,8	23,0	14,0	60,2
Mulleres	100,0	1,5	7,9	1,9	88,7
C. León					
Homes	100,0	9,8	22,0	11,5	56,7
Mulleres	100,0	2,7	8,8	1,4	87,1
C. A Mancha					
Homes	100,0	8,3	19,6	13,4	58,7
Mulleres	100,0	2,8	10,2	1,1	85,9
Cataluña					
Homes	100,0	2,1	21,7	10,8	65,5
Mulleres	100,0	0,4	11,4	0,9	87,3
C. Valenciana					
Homes	100,0	3,0	20,9	12,6	63,5
Mulleres	100,0	1,3	9,8	1,4	87,5
Extremadura					
Homes	100,0	13,4	15,8	11,2	59,6
Mulleres	100,0	3,8	5,0	1,0	90,2
Galicia					
Homes	100,0	8,6	19,9	12,1	59,3
Mulleres	100,0	4,3	9,5	1,2	85,0
Madrid					
Homes	100,0	0,5	12,3	10,2	77,0
Mulleres	100,0	0,3	5,8	1,5	92,4
Murcia					
Homes	100,0	15,2	15,0	10,3	59,5
Mulleres	100,0	6,1	6,4	1,7	85,8
Navarra					
Homes	100,0	5,7	33,4	9,9	51,0
Mulleres	100,0	0,9	15,4	1,0	82,7
País Vasco					
Homes	100,0	1,5	30,2	9,3	59,0
Mulleres	100,0	0,6	8,8	1,5	89,0
A Ríoxa					
Homes	100,0	7,3	33,8	13,8	45,1
Mulleres	100,0	2,8	19,8	1,6	75,8
Ceuta					
Homes	100,0		5,5	6,5	87,9
Mulleres	100,0		0,6		99,4
Melilla					
Homes	100,0	0,4	3,7	5,4	90,5
Mulleres	100,0		0,6	0,6	98,8
España					
Homes	100,0	5,1	17,9	11,2	65,8
Mulleres	100,0	1,9	7,9	1,2	88,9

Datos en porcentaxe.
Fonte: INE, EPA. 4o trimestre.

CADRO 5.12. TAXAS DE DESEMPREGO. POR SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMA.
2020-2023

	2023		2022		2021		2020	
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
España	10,66	13,87	11,32	14,61	13,05	16,71	13,87	17,43
Andalucía	15,63	21,25	16,45	21,96	18,50	25,44	18,82	26,53
Aragón	6,41	11,03	7,48	11,60	8,49	12,03	10,09	13,56
Asturias	11,39	12,89	14,39	14,39	11,40	13,74	13,86	14,40
Baleares	9,92	10,77	10,23	11,70	13,58	16,13	14,97	17,49
Canarias	14,03	15,40	12,88	16,51	22,17	24,27	21,45	23,94
Cantabria	6,45	9,97	8,11	12,79	10,09	13,00	11,69	12,66
Castela e León	8,05	11,58	7,79	10,02	9,44	13,70	10,61	13,79
Castela-A Mancha	10,18	16,99	11,09	18,50	11,55	20,81	13,62	22,95
Cataluña	8,92	9,79	9,70	10,14	10,37	12,85	11,91	13,42
C. Valenciana	10,97	14,87	11,56	15,77	14,00	18,11	14,33	18,37
Extremadura	14,34	20,99	14,17	21,72	15,25	24,75	18,03	26,29
Galicia	8,93	10,54	9,81	11,49	10,60	12,80	10,89	13,25
Madrid	8,70	11,25	9,57	13,49	10,66	12,47	11,57	13,45
Murcia	10,94	15,04	10,91	15,35	11,97	17,18	13,60	19,47
Navarra	9,16	10,83	9,66	10,58	11,41	9,69	9,99	10,14
País Vasco	6,94	8,59	8,11	9,27	9,65	10,01	8,68	10,45
A Ríoxa	7,86	11,13	7,86	9,42	8,63	14,74	9,26	12,57
Ceuta	24,55	36,28	25,76	36,73	21,85	32,29	21,77	28,29
Melilla	26,62	26,63	15,59	27,27	17,97	22,11	20,69	27,22

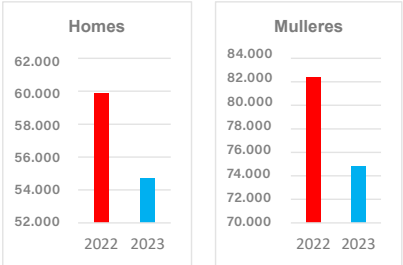
Fonte: INE, EPA, media dos catro trimestres do ano.

A desagregación por sexo da poboación desempregada de Galicia reflíctese no **cadro 5.13**.

CADRO 5.13. POBOACIÓN DESEMPREGO. POR SEXOS.
2020-2023

	2022	2023
Homes	59.848	54.711
Mulleres	82.374	74.793
	142.222	129.504

Datos xuño 2023. Fonte: SEPE.

5.3. DEMANDAS DE EMPREGO E PARO REXISTRADO

Demandantes son as persoas que se inscriben nos servizos públicos de emprego para a busca dun emprego ou mellorar o que posúen, para recibir outros servizos alleos ao emprego (orientación para o autoemprego, formación ocupacional...) ou pola obrigatoriedade de inscribirse para recibir unha prestación por desemprego, subsidio, renda activa de inserción ou calquera tipo de prestación ou axuda.

As persoas demandantes de emprego clasifícanse en determinados colectivos de pertenza e así se calcula por exclusión a cifra de paro rexistrado, ao poder reunir a demanda dunha persoa dúas ou máis situacións. Estableceuse a seguinte orde de preferencia contabilizándose cada demandante no primeiro colectivo que aparece:

- Persoas demandantes inscritas sen dispoñibilidade
- Persoas demandantes de emprego non paradas:
 - Demandantes con baixa dispoñibilidade para o emprego
 - Demandantes ocupados/as ou con relación laboral
 - Demandantes dun emprego específico
 - Outras persoas demandantes sen emprego/non ocupadas
- Demandantes de emprego en paro

As demandas de emprego pendentes de demandantes en paro a decembro 2023 foron 129.504 segundo a información do SEPE. Delas, o 42,2% correspondía ao colectivo de homes (España 40,3%) e o 57,7% ao de mulleres (España 59,7%).

Por tramos de idade segundo o SEPE, tanto no grupo de homes coma no de mulleres, son os tramos de máis idade (maiores de 59 y 55-59) os que concentran maior paro rexistrado.

CADRO 5.14. PARO REXISTRADO. POR IDADE E XÉNERO.
GALICIA. 2023

	Mulleres	Homes	Total
16 a 19	363	551	914
20 a 24	2.179	2.286	4.465
25 a 29	4.710	4.219	8.929
30 a 34	6.134	4.708	10.842
35 a 39	7.225	4.566	11.791
40 a 44	8.632	5.268	13.900
45 a 49	9.865	6.678	16.543
50 a 54	10.631	7.162	17.793
55 a 59	12.079	9.029	21.108
Mayor 59	12.975	10.244	23.219
Total	74.793	54.711	129.504

Datos: Miles de persoas.
Fonte: SEPE 2023.

Centrándonos no nivel de estudos nos dous grupos é o colectivo de estudos secundarios de primeira e segunda etapa, o que acumula o maior número de demandas pendentes. As mulleres 56,9% e os homes 62,4%. As diferenzas máis apreciables danse na educación superior, xa que as mulleres con educación superior teñen un peor comportamento chegando ao 38% de demandas de emprego pendentes, fronte ao 28% de homes. Os dous grupos empeoran sobre o ano anterior.

CADRO 5.15. NÚMERO DE DEMANDANTES DE EMPREGO. POR NIVEL DE FORMACIÓN E SEXO.
GALICIA. 2023

	Homes	Mulleres
Analfabetos	0,5	0,1
Estudos primarios	5,0	3,1
Estudos secundarios. Primeira etapa	20,3	17,8
Estudos secundarios. Segunda etapa	15,5	18,6
Educación superior	16,1	24,3
Total Galicia	57,4	64,0

Datos: Miles de persoas.
Fonte: SEPE 2023.

Por grupo principal de ocupación segundo os datos do SEPE, as mulleres demandantes de emprego paradas solicitan en maior número as seguintes ocupacións:

- Traballadoras de servizos de restauración e comercio (26,9%).
- Traballadoras non cualificadas de servizos (17,7%).
- Traballadoras de servizos de saúde, con 10,6% demandas de emprego pendentes.
- Empregadas de oficina que non atenden ao público, con 10% demandas de emprego pendentes.
- No colectivo masculino a profesión máis demandada segue sendo peóns agrícolas e de construción, seguida de técnicos profesionais de apoio e traballadores cualificados da construción. Estas seguen sendo profesións reservadas aos homes.

CADRO 5.16. DEMANDAS DE EMPREGO PENDENTES DE DEMANDANTES EN PARO. SEGUNDO GRUPO PRINCIPAL DE OCUPACIÓN.
GALICIA. DECEMBRO 2023

	Homes	Mulleres
A Directores/directoras e xerentes	694	336
B Persoal técnico e profesionais saúde e ensino	817	2.880
C Outro persoal técnico e profesionais científicos e intelectuais	3.653	4.968
D Persoal técnico; profesionais de apoio	6.936	5.568
E Persoas empregadas oficina que non atenden público	2.516	7.556
F Persoas empregadas oficina que atenden público	673	2.568
G Persoas traballadoras servizos restauración e comercio	5.278	20.149
H Persoas traballadoras servizos saúde e coidado persoas	1.106	7.940
I Persoas traballadoras servizos protección e seguridade	1.066	164
J Persoas traballadoras cualificadas sector agrícola, gandeiro, forestal e pesqueiro	1.963	819
K Persoas traballadoras cualificadas construción, agás operadores máquinas	6.918	111
L Persoas traballadoras cualificadas ind. manufactureiras, agás operadores instalacións e máquinas	5.511	1.942
M Operadores/as instalacións e maquinaria fixas	1.072	2.129
N Condutores/as e operadores/as maquinaria móbil	3.926	316
O Persoas traballadoras non cualificadas en servizos (agás transportes)	2.223	13.219
P Peóns agricultura, pesca, construción, industrias manufactureiras e transportes	10.307	4.104
Q Ocupacións militares	52	24
Total	54.711	74.793

Fonte: SEPE.

ÍNDICE

En canto á sección da actividade económica, segundo datos do SEPE, hai que destacar o comercio como a máis demandada, seguida de hostalaría, actividades administrativas e servizos auxiliares e comercio. En España en primeiro lugar aparece o comercio, seguida da hostalaría e actividades administrativas.

Ao igual que vimos coas ocupacións máis demandadas, é a construción a sección de actividade económica onde o colectivo de homes concentra en maior medida as súas expectativas laborais, seguido de actividade de industrias manufactureiras e comercio.

Aínda que se aprecian actividades económicas igualmente demandadas por homes e mulleres, seguen existindo outras reservadas case exclusivamente ás mulleres, como actividades sanitarias e de servizos sociais, hostalaría, educación e persoal doméstico.

CADRO 5.17. POBOACIÓN DESEMPREGADA. POR SECTOR ECONÓMICO E SEXO.
GALICIA. 2023

	Homes	Mulleres	Total
A Agricultura e pesca	2.980	1.416	4.396
B Industria	7.181	6.469	13.650
C Construción	8.038	1.212	9.250
D Servizos	33.302	62.099	95.401
E Sen emprego anterior	4.029	7.742	11.771
Total	55.530	78.938	134.468

Fonte: IGE. Xuño 2024.

As mulleres maiores de 25 anos representan o 96,7% das demandas pendentes de mulleres demandantes en paro fronte ao 95% dos homes na mesma situación. O 52% das mulleres maiores de 25 anos permanecen máis dun ano como demandantes de emprego (48% en homes), o que volve a reforzar as dificultades de inserción laboral das mulleres.

CADRO 5.18. DEMANDAS DE EMPREGO PENDENTES DE DEMANDANTES EN PARO. SEGUNDO IDADE E DURACIÓN DA DEMANDA E SEXO.
GALICIA. DECEMBRO 2023

Galicia	Menores de 25 anos			Maiores de 25 anos		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
< 1 mes	675	608	1.283	5.483	7.141	12.624
De 1 a <= 6 meses	1.314	1.178	2.492	13.986	18.230	32.216
De > 6 meses a <= 1 ano	383	378	761	7.970	11.197	19.167
De máis de 1 ano	363	447	810	25.356	39.760	65.116
Total	2.735	2.611	5.346	52.795	76.328	129.123

Fonte: IGE.

Para finalizar, faremos unha referencia ás baixas na demanda de emprego. Do total das baixas por colocación (301.941) o 55,9% o representan o grupo de mulleres, fronte ao 44,1% dos homes, sendo este o cuarto ano onde as baixas por colocación das mulleres superan en porcentaxe ás dos homes.

CADRO 5.19. BAIXAS DE DEMANDAS DE EMPREGO. SEGUNDO CAUSA DA BAIXA. POR SEXO E PROVINCIAS.
GALICIA. DECEMBRO 2023

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Homes					
Por colocación	49.913	13.691	13.395	56.175	133.174
Con oferta previa	451	199	258	674	1.582
Sen oferta previa	13.369	3.771	4.045	13.595	34.780
Outras colocacións	36.093	9.721	9.092	41.906	96.812
Non renovación	12.599	3.150	4.172	16.141	36.062
Outras causas	5.191	1.445	1.083	6.125	13.844
Mulleres					
Por colocación	64.428	18.523	17.191	68.625	168.767
Con oferta previa	617	194	231	641	1.683
Sen oferta previa	14.843	3.911	4.180	14.373	37.307
Outras colocacións	48.968	14.418	12.780	53.611	129.777
Non renovación	12.875	3.315	4.330	14.038	34.558
Outras causas	6.220	1.835	1.403	8.431	17.889

Fonte: IGE.

5.4. CONTRATOS DE TRABALLO

No capítulo 7, dedicado á contratación, móstranse os datos facilitados polo SEPE por tipos de contratos e sexo, que servirán como información complementaria para este capítulo.

No ano 2023 a contratación feminina supuxo o 48,5% do total da contratación, manténdose con respecto ao ano 2022, tanto de contratos iniciais, coma de conversión en indefinidos. Se o desagregamos, os contratos iniciais supuxeron o 49% e as conversións o 45,4% do total de ambos os dous sexos, sempre por debaixo da contratación masculina, e manténdose en relación a os anos anteriores.

Se facemos unha análise por nivel de formación, observamos que a contratación feminina é inferior á masculina en todos os niveis agás no de estudos superiores, chegando ao 55,3%.

CADRO 5.20. CONTRATOS REXISTRADOS SEGUNDO XÉNERO E MODALIDADE DO CONTRATO DO NIVEL DE FORMACIÓN. GALICIA. 2020-2023

	2020		2021		2022		2023	
	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes
TOTAL CONTRATOS								
Total contratos rexistrados	351.886	397.331	481.070	437.144	414.110	431.133	351.413	372.992
Total contratos iniciais	337.223	379.290	455.196	417.231	380.757	392.221	329.945	342.127
Conversións a indefinidos			25.874	19.913	31.634	36.547	12.046	14.489
ANALFABETOS								
Total contratos rexistrados	8.540	15.911	18.069	11.876	9.433	10.298	8.626	9.939
Total contratos iniciais	8.309	15.549	17.368	11.445	8.809	9.579	7.986	9.203
Conversións a indefinidos			431	701	576	647	180	193
ESTUDOS PRIMARIOS								
Total contratos rexistrados	77.061	98.743	120.093	97.157	95.204	111.556	84.715	99.086
Total contratos iniciais	73.914	93.974	112.683	92.642	87.200	99.708	80.665	91.862
Conversións a indefinidos			4.515	7.410	7.687	11.036	2.811	3.926
ESTUDOS SECUNDARIOS								
Total contratos rexistrados	202.574	232.820	279.595	251.859	235.040	249.761	195.600	214.180
Total contratos iniciais	194.848	222.791	265.538	241.544	217.710	229.169	184.772	196.771
Conversións a indefinidos			10.315	14.057	16.848	19.698	5.906	7.474
ESTUDOS SUPERIORES								
Total contratos rexistrados	62.956	49.813	63.258	75.298	73.258	59.433	61.511	49.728
Total contratos iniciais	59.397	46.932	59.552	70.646	65.863	59.680	55.561	44.232
Conversións a indefinidos			4.652	3.706	6.523	5.166	3.149	2.896
SEN CLASIFICAR								
Total contratos rexistrados	755	44	55	954	1.175	85	961	59
Total contratos iniciais	755	44	55	954	1.175	85	961	59
Conversións a indefinidos			0	0	0	0	0	0

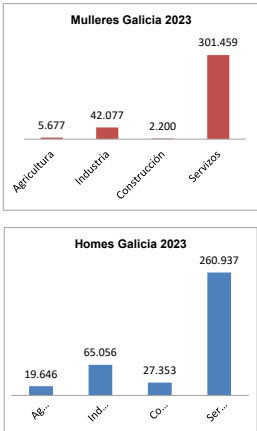
Fonte: Consellería de Economía, Emprego e Industria. Xaneiro 2024.

Outra característica dos contratos concertados con mulleres é que son maioritariamente no sector servizos. Segundo o seguinte cadro, o 85,7% (85% en 2022) das mulleres traballadoras galegas exercen a súa profesión no sector servizos. O segundo sector de importancia é a industria, onde traballa o 11,9% (12,9% en 2022) e a agricultura co 1,6% (1,4% en 2022). Na construción a representación feminina é moi escasa, non alcanza, como no ano 2022, o 1%, quedase no 0,6%.

CADRO 5.21. CONTRATOS REXISTRADOS NOS CATRO GRANDES SECTORES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS (CLASIFICACIÓN CNAE 2009) POR SEXO. GALICIA. 2020-2023

	Mulleres		Homes	
	2022	2023	2022	2023
Agricultura	5.803	5.677	22.262	19.646
Industria	53.750	42.077	82.164	65.056
Construcción	2.515	2.200	33.194	27.353
Servizos	352.042	301.459	293.513	260.937
Total	414.110	351.413	431.133	372.992

Fonte: Consellería de Economía, Emprego e Industria. Xaneiro 2024.

O sector servizos é o único onde a contratación feminina supera a masculina representando un 54,5% do total dos contratos realizados neste sector. Dentro deste sector, as actividades de comercio e hostalaría concentran o maior número de mulleres traballadoras do total do sector servizos.

CADRO 5.22. CONTRATOS SECTORIAIS POR SECCIÓNS (CLASIFICACIÓN CNAE) E SEXO. GALICIA. 2022-2023						
	2022			2023		
	Mulleres	Homes	Total	Mulleres	Homes	Total
A Agricultura, gandería, caza e silvicultura e pesca	5.416	20.482	25.898	5.527	18.983	24.510
B Industrias extractivas	33	512	545	31	528	559
C Industrias manufactureira	48.923	69.622	118.545	39.349	57.162	96.511
D Subministración de enerxía eléctrica, gas, vapor e aire acondicionado	96	239	335	119	264	383
E Subministración de auga, saneamento, residuos descontaminación	1.322	3.672	4.994	1.122	3.310	4.432
F Construción	1.981	26.888	28.869	2.013	24.983	26.996
G Comercio por xunto e polo miúdo, reparación vehículos motor	54.372	36.774	91.146	47.939	33.695	81.634
H Transporte e almacenamento	18.528	64.393	82.921	14.202	53.671	67.873
I Hostalaría	80.635	60.049	140.684	75.959	59.084	135.043
J Información e comunicacións	11.158	15.167	26.325	9.980	13.872	23.852
K Actividades financeiras e de seguros	2.385	1.117	3.502	1.869	1.091	2.960
L Actividades inmobiliarias	578	293	871	581	344	925
M Actividades profesionais, científicas e técnicas	10.685	9.512	20.197	10.094	8.562	18.656
N Actividades administrativas e servizos auxiliares	37.959	25.940	63.899	34.944	25.698	60.642
O Administración pública e defensa; seguridade social obrigatoria	12.347	7.510	19.857	9.635	7.158	16.793
P Educación	17.756	9.043	26.799	15.255	7.330	22.585
Q Actividades sanitarias e de servizos sociais	37.008	6.858	43.866	33.265	6.207	39.472
R Actividades artísticas recreativas e de entretemento	20.884	31.584	52.468	20.231	31.356	51.587
S Outros servizos	9.446	4.334	13.780	8.356	4.608	12.964
T Actividades dos fogares e uso propio	10.883	540	11.423	8.844	522	9.366
U Organismos extraterritoriais	78	60	138	69	58	127
Total	382.473	394.589	777.062	339.384	358.486	697.870

Fonte: SEPE.

De acordo á información do SEPE, a distribución do emprego feminino está moi ligada ás ocupacións que desempeñan, por iso é importante analizar como se distribúen os empregos segundo a ocupación.

Se ben é certo que hai pouca representación de mulleres en postos de dirección de empresas, só o 32,6% (38,8% en 2022) fronte ao 67,4% de homes, as porcentaxes de mulleres aumentan en técnicas e profesionais de saúde e do ensino 77,9% (69,5% en 2022) e traballadoras de servizos de saúde e coidado de persoas (87,8%). O maior número de mulleres con formación superior ou universitaria está a ter reflexo no mercado de traballo, exemplo disto e o porcentaxe de mulleres en postos técnicos científico e intelectuais que supera lixeiramente aos homes cun 57,6%. A medio ou longo prazo ten que repercutir en que pasen a ocupar postos de dirección e, polo tanto, tamén repercutan nos niveis salariais.

Outro grupo de ocupación con gran representación feminina é o das empregadas en servizos de restauración e comercio, 79% (60,9% en 2022) do total das persoas contratadas.

Entre as persoas traballadoras cualificadas da construción a presenza da muller é moi escasa e no grupo de persoas traballadoras cualificadas de agricultura a representación masculina tamén é moi superior á feminina.

Podemos concluír que, no referente aos grupos de ocupación, existen dúas tendencias:

- Un grupo maioritario que desempeña as súas funcións como empregada administrativa ou como traballadora de servizos de restauración, persoais e do comercio.
- Un grupo minoritario que, grazas á obtención dun título universitario, ocupa postos técnicos e profesionais en saúde e ensino e outros técnicos científicos e intelectuais.

Como expuxemos ao inicio deste apartado, a contratación masculina foi superior á feminina e foino especialmente nos contratos de obra e servizo e nos eventuais por circunstancias de produción.

A contratación segundo modalidade e sexo pódese consultar nos cadros do capítulo 7.

Hai determinadas modalidades de contratación con maior peso feminino e outras onde o peso dos homes é moito maior. Entre os claramente femininos destacan os contratos de interinidade, 66%, e os que se realizan a tempo parcial, tanto indefinidos coma temporais.

Este ano os contratos para a formación realizados a mulleres, 48,2% (49,4% en 2022), non superan os concertados con homes, descendendo respecto de anos anteriores, e os de prácticas mantéñense e chegan ao 42% (43,9% en 2022) despois de varios anos de superioridade feminina.

ÍNDICE

Os contratos temporais, tanto a xornada completa coma parcial, alcanzan no colectivo feminino o 66% (69% en 2022) da contratación a mulleres, afastándose do colectivo masculino, que chega ao 62%. Mellor nos dous grupos debido ao incremento dos fixos descontinuos.

Os contratos indefinidos, tanto a xornada completa coma parcial, supuxeron o 29% (23% no 2022) nas mulleres e o 32% (24% en 2022) nos homes e as conversións en indefinidos distáncianse do grupo de homes chegando só ao 45% do total para o colectivo feminino.

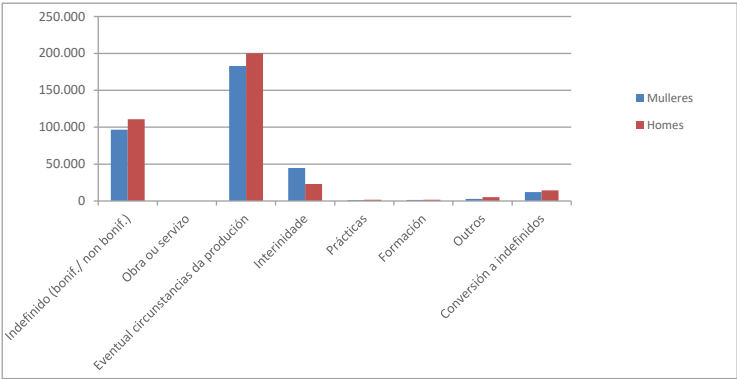
Mantense a tendencia dos últimos anos, onde a contratación feminina está caracterizada por un maior uso do contrato a tempo parcial, o 64% fronte ao 36% no grupo de homes.

A contratación indefinida tamén e inferior no grupo de mulleres, o 48,5% fronte ao 51,5% no grupo de homes, pero a melloría vese ano a ano.

CADRO 5.23. TIPOLOXÍA CONTRACTUAL POR SEXO.
GALICIA. 2021-2023

	2021		2022		2023	
	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes
Indefinido (bonif./ non bonif.)	20.648	23.540	96.494	104.535	96.628	110.643
Obra ou servizo	114.147	161.163	17.354	24.316	0	0
Eventual circunstancias da produción	219.669	237.678	202.146	220.558	182.911	200.204
Interinidade	56.726	23.910	54.535	26.405	44.691	22.944
Prácticas	1.779	2.303	1.752	2.233	1.232	1.690
Formación	1.665	1.766	1.506	1.468	1.492	1.601
Outros	2.597	4.836	6.970	12.706	2.991	5.045
Conversión a indefinidos	19.913	25.874	31.634	36.547	12.046	14.489
Total	437.144	481.070	412.391	428.768	341.991	356.616

Fonte: IGE.

5.5. FORMACIÓN

Outro factor importante a ter en conta na inserción da muller no mundo do traballo é, sen dúbida, a formación académica á que accede o alumnado feminino como fase previa ao seu acceso ao mercado laboral.

Neste apartado imos tratar a formación regrada. Dentro da formación regrada centrarémonos nos ciclos formativos de grao superior, bacharelato e titulacións universitarias, por consideralos máis significativos, e para iso imos utilizar os datos facilitados polo Instituto Galego de Estatística (IGE).

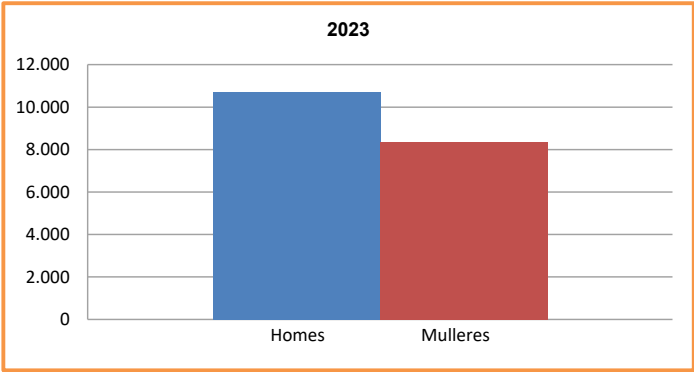
No alumnado matriculado nos ciclos formativos de grao superior observamos que o 43,8% eran mulleres, mantendo a tendencia dos últimos anos.

O alumnado matriculado en bacharelato, segundo o IGE, mostra que as mulleres matriculadas representan en Galicia o 53,4%, case 7 puntos mais sobre a media masculina do 46,6%, confirmándose novamente a necesidade dunha maior formación do colectivo feminino para enfrontarse ao mundo do traballo.

CADRO 5.24. ALUMNADO MATRICULADO EN CICLO FORMATIVO DE FP GRAO SUPERIOR, POR SEXO.
GALICIA. CURSO 2021/2023

	2023			2022			2021		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
Galicia	19.076	10.727	8.349	19.097	10.847	8.250	18.061	4.698	4.749

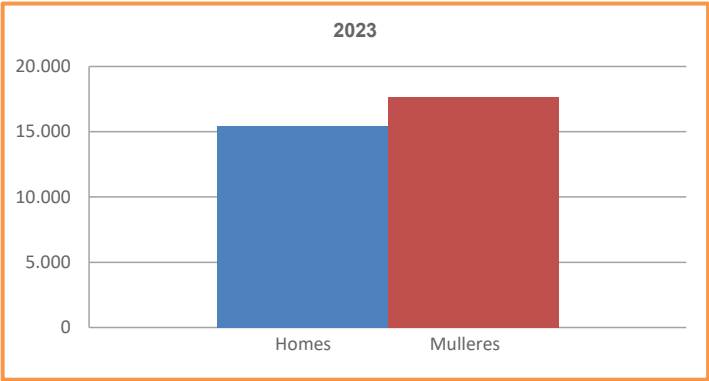
Unidade: no de alumnas e alumnos.
Fonte: IGE. Información subministrada directamente pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

CADRO 5.25. ENSINO NON UNIVERSITARIO. ALUMNADO MATRICULADO EN BACHARELATO, POR SEXO.
GALICIA. CURSO 2021/2023

	2023			2022			2021		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
Galicia	33.074	15.415	17.659	33.433	15.594	17.839	32.874	15.241	17.633

Unidades: no de alumnas e alumnos.
Fonte: IGE. Información subministrada directamente pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

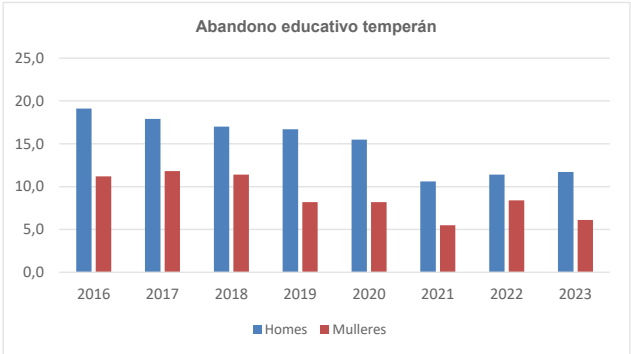

O abandono educativo temperán das persoas que non completaron o nivel de educación secundaria e non seguen ningunha formación é sensiblemente superior nos homes, superando en máis de 5 puntos ás mulleres, 7 en 2020 e 5 en 2021 e 3 en 2022. Tal vez as dificultades que ten a muller para iniciarse no mercado laboral sexa unha das razóns para que persistan na súa formación académica.

CADRO 5.26. ABANDONO EDUCATIVO TEMPERÁN. POBOACIÓN ENTRE 18 E 24 ANOS (AMBOS INCLUSIVE) QUE NON COMPLETOU O NIVEL DE EDUCACIÓN SECUNDARIA SEGUNDA ETAPA E NON SEGUE NINGÚN TIPO DE FORMACIÓN (REGRADA OU NON REGRADA). GALICIA 2013-2023

	Total	Homes	Mulleres
2013	20,4	25,0	15,4
2014	18,5	21,7	15,2
2015	17,0	21,9	11,9
2016	15,2	19,1	11,2
2017	14,9	17,9	11,8
2018	14,3	17,0	11,4
2019	12,60	16,70	8,20
2020	12,00	15,50	8,20
2021	8,10	10,60	5,50
2022	9,90	11,40	8,40
2023	9,1	11,7	6,1

Unidades: Porcentaxes.
Fonte: IGE-INE, Enquisa de poboación activa.

Segundo o IGE, no ensino universitario en Galicia para o curso 2023, o alumnado feminino era superior ao masculino, chegando ao 56,1%.

A porcentaxe media do 56,1% varía moito segundo a especialidade elixida.

As especialidades nas que é significativamente maior o número de mulleres son:

- Ciencias da saúde
- Arte e humanidades
- Ciencias sociais e xurídicas

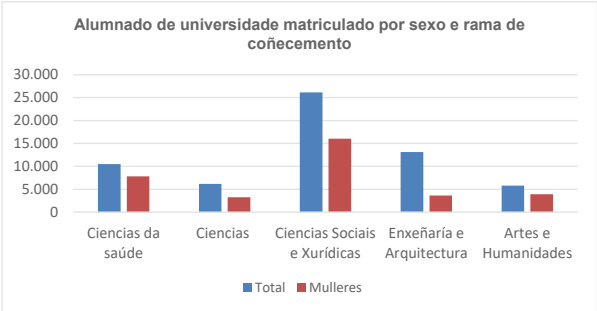
As especialidades con máis baixa representación feminina son as de enxeñaría e arquitectura.

Como pode observarse, seguen existindo titulacións e especialidades reservadas case exclusivamente ás mulleres, aínda que parece que pouco a pouco vanse producindo movementos cara a outras áreas.

CADRO 5.27. ALUMNADO MATRICULADO EN ENSINO UNIVERSITARIO, SEGUNDO RAMA DE COÑECEMENTO E SEXO. GALICIA. CURSO 2023

	Total	Mulleres	% de mulleres
Total	61.727	34.602	56,1
Ciencias da saúde	10.475	7.800	74,5
Ciencias	6.160	3.250	52,8
Ciencias Sociais e Xurídicas	26.164	16.018	61,2
Enxeñaría e Arquitectura	13.140	3.639	27,7
Artes e Humanidades	5.788	3.895	67,3

Unidades: no de alumnas e alumnos.
Fonte: Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

ÍNDICE

É moi significativo constatar que do alumnado que finaliza os seus estudos universitarios no ano 2023 o 61.1% son mulleres.

É de destacar que se ben o 56.1% das persoas matriculadas eran mulleres, do total das persoas que finalizaron os seus estudos o colectivo feminino supuxo o 61.1%, fronte ao 38.9% de homes. Porcentaxe que aumentou sobre o ano anterior.

CADRO 5.28. ESTUDANTES TITULADOS/AS NAS UNIVERSIDADES GALEGAS POR SEXO.
GALICIA. CURSO 2023

	Total	Mulleres	% de mulleres
Tituladas e titulados universitarios	11.370	6.950	61,10

Unidades: no de alumnas e alumnos.
Fonte: Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

5.6. PODER E TOMA DE DECISIÓNS

A idea de participación equilibrada de homes e mulleres nos procesos de toma de decisións incorporouse progresivamente en recomendacións de Nacións Unidas, Unión Europea e Consello de Europa. Este último adoptou a recomendación dunha participación feminina non inferior ao 40% en calquera órgano de decisións para alcanzar o equilibrio e esa porcentaxe foi establecida como mínimo na lexislación nacional, por medio da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes, para alcanzar unha composición equitativa en todos os ámbitos claves da toma de decisións.

En 2023 a representatividade que teñen as mulleres nos altos cargos da Administración do Estado chegou ao 41.81% (48,4% en 2022), reducíndose a representación con relación a o ano anterior despois de varios anos de subida pero chegando as recomendacións do 40%.

CADRO 5.29. DISTRIBUCIÓN POR SEXO DE ALTOS CARGOS DA ADMINISTRACIÓN DO ESTADO EN PORCENTAXE DE MULLERES.
CURSO 2020-2023

	2023	2022	2021	2020
Total Ambos sexos	397,00	312,00	295,00	301,00
Presidencia do Goberno, Vicepresidencia e Ministerios	52,17	60,87	60,87	47,83
Secretarías de Estado	40,74	37,04	34,62	46,15
Subsecretarías e Secretarías Xerais	46,43	46,67	40,79	40,79
Direccións Xerais e Secretarías Xerais Técnicas	40,41	49,20	44,12	43,75
Total en porcentaxe %	41,81	48,40	43,73	43,52

Fonte: Elaboración do Instituto das Mulleres, a partir dos datos facilitados polo Ministerio de Facenda e Función Pública.

Outra mostra do papel da muller no poder e toma de decisións é a súa presenza no Goberno. Neste cadro pódese ver a evolución da representación da muller dende 2002, pasando de cero ata alcanzar o 52,94% en 2008 e 2009. No ano 2011 produciuse unha redución, quedando a participación feminina nun 30,77% e en 2018 prodúcese un aumento e chega ata o 61,11%. No 2019 continúa a mesma tendencia chegando a 62,5% en novembro de 2019, pero en 2020 prodúcese un retroceso quedando en 47,8% e subindo de novo en xullo 2021 cun 60,87%, manténdose hasta marzo 2023.

CADRO 5.30. MULLERES NO GOBERNO EN %

Partido no Goberno	Dec. 23	Nov. 23	Dec. 22/ marzo 23	Xullo 21	Marzo 21/ xullo 21	Xan. 20/ xan. 21	XIV lexislatura	XIII lexislatura	2018 (xuño)	2018 (mar.)	2016	2015	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
	PSOE	PSOE	PSOE	PSOE	PSOE	PSOE	PSOE 2020	PSOE 2019	PSOE	PP	PP	PP	PP	PSOE	PSOE	PSOE	PSOE	PSOE	PSOE	PSOE
Ambos os sexos	23	23	23	23	23	23	18	16	18	14	14	14	13	15	17	17	16	16	16	16
% de mulleres	47,83	52,17	60,87	60,87	52,17	47,83	44,44	62,5	61,11	35,71	35,71	28,47	30,77	46,67	52,94	52,94	43,75	50	50	50

Fonte: Elaboración do Instituto das Mulleres a partir dos datos publicados na web do Goberno de España.

A representación da muller nos Parlamentos autonómicos alcanzou en 2023 unha media do 47,01%.

En 2023 a maior presenza feminina dáse en Galicia cun 56% (53,3% en 2022 e 52% en 2021), e en Comunidade Valenciana cun 52,53%, e a menor en Castela-León cun 37,04% e Castela-A Mancha cun 39,39%

En Galicia a representación aumenta de 2,7 puntos sobre o ano anterior. E destacable o aumento progresivo dos últimos anos.

CADRO 5.31. COMPOSICIÓN DOS PARLAMENTOS AUTONÓMICOS. 2020-2023 (*)				
	2020	2021	2022	2023
Total	46,34	47,18	47,43	47,01
Andalucía	45,87	45,87	50,46	48,62
Aragón	49,25	49,25	49,25	41,79
Asturias	44,44	44,44	44,44	47,73
Baleares	47,46	46,55	45,76	50,85
Canarias	44,29	44,29	44,29	48,57
Cantabria	42,86	42,86	42,86	40,00
Castela e León	43,21	43,21	38,27	37,04
Castela-A Mancha	42,42	42,42	42,42	39,39
Cataluña	42,96	46,67	47,41	51,11
C. Valenciana	48,48	49,49	51,52	52,53
Extremadura	43,08	43,08	43,08	43,08
Galicia	53,33	52,00	53,33	56,00
Madrid	46,21	48,23	47,79	45,19
Murcia	48,89	48,89	48,89	42,50
Navarra	52,00	52,00	52,00	48,00
País Vasco	50,67	48,48	50,67	49,33
A Ríoxa	48,48	50,67	48,48	45,45
Ceuta	40,00	44,00	44,00	47,83
Melilla	40,00	48,00	46,43	40,00

(*) En porcentaxe de mulleres.
Fonte: Elaboración do Instituto das Mulleres a partir das páxinas web dos Parlamentos autonómicos.

A participación das mulleres na Comisión Europea mantense como no ano 2022, co 47,37% de comisarias, e unha media do 48,15% de participación. As vicepresidentas que no ano anterior estaban por debaixo da media cun 37,5%, no 2023 alcanzan o 42,86%.

CADRO 5.32. PARTICIPACIÓN DA MULLER NA COMISIÓN EUROPEA. 2020-2023				
	2023	2022	2021	2020
% de mulleres	46,15	48,15	48,15	48,15
Presidenta	100,00	100,00	100	100,00
Vicepresidentas	42,86	37,50	37,5	37,50
Vicepresidentas primeira				
Alta representante				
Vicepresidentas				
Comisarias	47,37	47,06	50	50,00

Fonte: Instituto das Mulleres.

O **cadro 5.33** sobre a participación da muller nos Parlamentos nacionais dos países membros da Unión Europea pon de manifesto en 2023 que non se chega ao mínimo do 40% a nivel total (32,99%), existindo grandes diferenzas segundo os países. Os mellores datos temos Suecia (46,55%) e Finlandia (46%) e os peores Hungría 14,14% e Chipre con 14,29%.

En España en 2023 a representación da muller no Parlamento alcanzou o 44,15%, por encima da media. Os datos ofrecidos nalgúns dos cadros anteriores e seguintes non están desagregados por CC.AA, pero aínda así os seus resultados son significativos e extrapolables, aínda que con particularidades, á situación galega. Segundo información, datos de xullo/22, últimos dispoñibles, do Boletín estatístico do persoal ao servizo das administracións públicas do rexistro central de persoal do Ministerio de Política Territorial e Función Pública, aínda que a porcentaxe de mulleres a o servizo da administración pública (58,88% en España e 61% en Galicia) é superior á de funcionarios, a medida que ascendemos no complemento de destino o número de mulleres diminúe.

ÍNDICE

So nas Forzas Armadas e Corpos de Seguridade a porcentaxe de homes supera á de mulleres (13,4%). A presenza das mulleres na administración autonómica, Xunta de Galicia, sube ata o 71% fronte ao 29% de homes. A representación feminina en órganos constitucionais como o Consello de Estado, Consello Xeral do Poder Xudicial, Tribunal de Contas, Valedor do Pobo, Xunta Electoral Central e Consello Económico e Social, segue sendo menor que a dos homes, pero vanse acortando distancias.

En 2023 a participación máis baixa obsérvase no Consello Económico e Social 28,57% (28,81% en 2022). No Consello de Estado 35,48% igual que en 2022, no Tribunal de Contas 42,86% mesmo porcentaxe que en 2022 e na Xunta Electoral Central cun 40% fronte a o 46,67% do 2022.

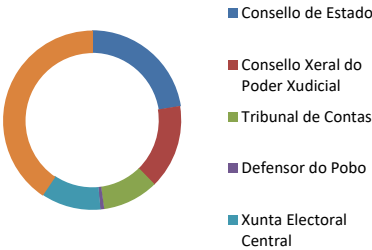
CADRO 5.33. MULLERES NOS PARLAMENTOS NACIONAIS DOS PAISES EUROPEOS.
2020-2023

	% mulleres			
	2023	2022	2021	2020
UE-27	32,99	32,40	33,17	32,70
Alemaña	35,32	34,82	34,65	31,50
Austria	40,44	40,98	40,44	39,30
Bélxica	42,67	42,00	42,00	41,30
Bulgaria	24,79	23,75	24,58	27,10
Chipre	14,29	14,29	14,29	20,00
Croacia	33,11	32,45	31,79	31,10
Dinamarca	44,13	42,46	41,34	39,70
Eslovaquia	22	22,00	21,33	22,70
Eslovenia	37,78	37,78	27,78	26,70
España	44,15	42,41	43,27	43,70
Estonia	29,70	27,72	26,73	28,70
Finlandia	46,00	45,50	46,00	46,00
Francia	37,95	37,78	41,58	41,20
Grecia	21,33	19,00	21,33	21,70
Hungría	14,14	13,07	13,07	12,10
Irlanda	23,46	23,60	23,13	22,50
Italia	32,25	32,25	36,25	35,90
Letonia	32,00	30,30	28,00	31,00
Lituania	29,08	27,66	28,37	24,30
Luxemburgo	30,00	35,00	35,00	31,70
Malta	27,85	27,85	13,43	12,10
Países Baixos	38,51	38,00	40,67	32,70
Polonia	29,13	28,26	28,26	28,10
Portugal	36,09	35,65	40,87	40,00
R. Checa	27,50	25,13	24,50	23,00
Reino Unido				33,85
Romanía	19,70	20,61	20,61	22,00
Suecia	46,55	46,42	47,56	47,90

Fonte: Instituto Europeo da Igualdade de Xénero.

CADRO 5.34. REPRESENTACIÓN DE MULLERES EN DIVERSOS ÓRGANOS CONSTITUCIONAIS.
ESPAÑA 2023

TOTAL	Ambos sexos	% de mulleres
	138	
Consello de Estado	31	35,48
Consello Xeral do Poder Xudicial	21	42,86
Tribunal de Contas	14	42,86
Defensor do Pobo	1	0,00
Xunta Electoral Central	15	40,00
Consello Económico e Social	56	28,57

Fonte: Elaboración do Instituto das Mulleres a partir de datos publicados en páxinas web. Novembro 2023

5.7. CONCILIACIÓN ENTRE A VIDA LABORAL E FAMILIAR

Talvez sexa a conciliación entre a vida laboral e familiar un dos maiores condicionantes do acceso da muller ao mundo laboral. Os efectos negativos das dificultades de conciliación seguen a recaer sobre as mulleres: a falta de repartición equitativa das responsabilidades familiares e a ausencia de infraestruturas axeitadas e suficientes para atender a nenas e nenos e dependentes contribuíron ao escaso cambio producido.

O **cadro 5.35**, móstranos a nivel de toda España que o 70,5%, 78,62,% en 2022, das excedencias para o coidado de familiares son solicitadas por mulleres e a nivel de Galicia alcanzouse o 74,9%, 73,55% en 2022, mellorando sobre anos anteriores a nivel estatal, non así en Galicia.

CADRO 5.35. EXCEDENCIA POR COIDADOS FAMILIARES.
GALICIA/ESPAÑA. 2022-2023

	Ambos os sexos		Mulleres	
	2022	2023	2022	2023
Galicia	344	424	253	299
España	10.443	9.741	8.210	7.301

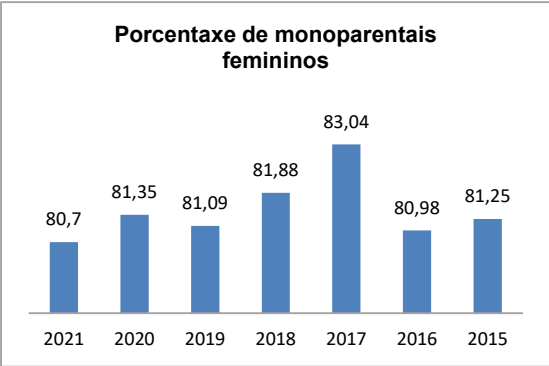
Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social.

O **cadro 5.36** serve para confirmar o papel da muller como responsable do coidado dos fillos e fillas, cunha porcentaxe moi superior de familias monoparentais femininas, 80,70 en 2021, último dispoñible (81,35% en 2020), fronte ao 19,3% de monoparentais masculinas.

CADRO 5.36. NÚCLEOS FAMILIARES MONOPARENTAIS. POR SEXO EN MILES.
2015-2021

	Ambos os sexos	Porcentaxe monoparentais femininos
2021	1.937,45	80,7
2020	1.944,80	81,35
2019	1.887,50	81,09
2018	1.878,50	81,88
2017	1.842,40	83,04
2016	1.964,90	80,98
2015	1.897,40	81,25

Fonte: Instituto das Mulleres.

As excedencias por coidado de fillas e fillos en Galicia, móstrannos que o 86,53%, 87,1% en 2022, das excedencias eran solicitadas por mulleres e o 13,47% de homes. A tendencia dos últimos anos reflicte un leve aumento nas solicitudes de homes. Nese ano en España o 86,9%, 88% en 2022, destas excedencias concedéronse a mulleres.

CADRO 5.37. EXCEDENCIAS POR COIDADADO DE FILLAS E/OU FILLOS.
GALICIA/ESPAÑA. 2011-2023

	España		Galicia	
	Total	% nais	Total	% nais
2011	34.128	95,52	555	93,69
2012	29.651	94,98	536	94,22
2013	28.038	94,50	537	94,23
2014	31.435	94,02	556	92,63
2015	36.195	93,33	683	90,92
2016	40.517	92,63	910	91,65
2017	43.899	92,34	935	92,30
2018	45.249	91,28	1066	90,15
2019	47.388	90,93	1154	91,85
2020	43.226	88,99	1216	88,32
2021	37.354	87,39	1008	88,00
2022	37.012	88,02	868	87,10
2023	36.282	86,91	958	86,53

Fonte: elaboración propia a partir dos datos da Tesorería Xeral da Seguridade Social.

Para completar este apartado incluímos o cadro sobre “Poboación ocupada a tempo parcial por motivo da xornada parcial” do Instituto das Mulleres sobre datos da EPA.

Aínda que os datos non están desagregados por CC.AA, parece significativo que do total de persoas que realizan un traballo a tempo parcial por coidado de nenos, nenas ou persoas adultas enfermas, incapacitadas ou maiores, o 92,59 (92,94% en 2022) sexan mulleres e o 79,22% (85,54% en 2022) do total de persoas traballadoras a tempo parcial con obrigas familiares ou persoais tamén sexan mulleres. Houbo unha lixeira mellora.

Destaca, igualmente, que sexan mulleres o 74,10% (72,6% en 2022) das persoas que non puideron encontrar traballo a xornada completa, empeorando sobre anos anteriores, e que tamén o sexan o 80,39% (80,55% en 2022) das que non queren traballar a xornada completa, xurdindo a dúbida de se realmente a elección de traballar a tempo parcial é libre ou imposta por un cúmulo de factores externos, algúns deles imperceptibles.

CADRO 5.38. POBOACIÓN OCUPADA A TEMPO PARCIAL POR MOTIVO DA XORNADA PARCIAL.
ESPAÑA. 2020-2023

		2020	2021	2022	2023
Ambos sexos	Total	2799,1	2.738,00	2.781,70	2.869,30
	Seguir cursos de ensinanza ou formación	196,2	267,1	288,7	357,3
	Enfermidade ou incapacidade propia	41,2	47,7	54,5	54
	Coidado de nenos ou de adultos enfermos,incapacitados ou maiores	293,1	355,2	358,5	380,6
	Outras obrigas familiares ou persoais	150,2	157,4	164,6	195,4
	Non poder encontrar traballo de xornada completa	1494,8	1399,2	1380,4	1356,2
	Non querer traballo de xornada completa	268	220,2	225,7	234,1
	Outros motivos	347,1	281,3	297,5	282,9
	Non sabe o motivo	8,7	9,8	11,7	8,8
% Mulleres	Total	74,37	75,62	73,54	73,92
	Seguir cursos de ensinanza ou formación	56,37	63,87	56,46	55,92
	Enfermidade ou incapacidade propia	70,39	66,04	60,55	67,78
	Coidado de nenos ou de adultos enfermos,incapacitados ou maiores	93,93	94,96	92,94	92,59
	Outras obrigas familiares ou persoais	94,67	84,43	85,54	79,22
	Non poder encontrar traballo de xornada completa	72,64	74,69	72,62	74,1
	Non querer traballo de xornada completa	79,78	78,84	80,55	80,39
	Outros motivos	63,44	61,46	61,11	63,17
	Non sabe o motivo	55,17	66,33	81,2	62,5

Fonte: elaboración propia a partir dos datos da Tesorería Xeral da Seguridade Social.
Unidade: Miles de persoas. 2024

5.8. SALARIOS

Continuando a tendencia dos apartados anteriores deste capítulo, o sexo parece ser tamén un factor determinante das diferenzas salariais.

O informe da Axencia Tributaria “Mercado de traballo e pensións nas fontes tributarias: 2022” reflicte que as mulleres galegas percibiron un salario medio anual de 19.666 euros fronte aos 24.185 dos homes, o que supón que as mulleres percibiron un 18,7% menos que os homes polo traballo realizado, similar a o ano 2021 (19,1% en 2020, 20,5% en 2019 e 21,4% en 2018).

A media total das CC.AA. no grupo de mulleres chegou aos 20.138 en 2022 (19.011 euros 2021), fronte aos 25.137 (23.724 en 2021) dos homes, percibindo o colectivo feminino un 19,9% menos que os homes, similar a o ano 2021 (20,3% en 2020).

A muller galega cobra menos que a media feminina estatal e que a media no conxunto do Estado.

A evolución é lenta dende o ano 2000, chegando ao 26,94% en 2006 e 26,28% en 2007. Pero dende o ano 2008 as diferenzas diminúen e mantéñense en valores similares nos anos 2009, 2010, 2011, 2012 e 2013. En 2014 vólvese producir unha pequena redución nas diferenzas salariais que permanecen en 2015, 2016, 2017, 2018 , 2019, 2020, 2021 e 2022.

CADRO 5.39. POBOACIÓN ASALARIADA POR SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMAS. 2021-2022								
	2021				2022			
	Total		Mulleres	Homes	Total		Mulleres	Homes
	Salario medio anual	% ^(*)	Salario medio anual	Salario medio anual	Salario medio anual	% ^(*)	Salario medio anual	Salario medio anual
Andalucía	17.468	79,22	15.292	19.302	18.503	78,98	16.182	20.490
Aragón	21.698	77,96	18.831	24.156	22.731	78,18	19.779	25.299
Asturias	22.286	76,37	19.183	25.118	23.405	76,33	20.157	26.408
Baleares	19.791	85,95	18.234	21.214	21.765	85,94	20.067	23.350
Canarias	17.925	89,63	16.907	18.863	19.598	89,84	18.514	20.608
Cantabria	20.893	78,62	18.283	23.255	22.036	78,70	19.317	24.544
Castela-A Mancha	20.729	80,06	18.308	22.868	21.773	80,14	19.263	24.036
Castela e León	19.220	81,07	16.995	20.963	20.222	80,93	17.885	22.099
Cataluña	24.168	79,91	21.356	26.726	25.514	80,24	22.604	28.172
C. Valenciana	19.699	80,42	17.419	21.661	21.076	80,24	18.630	23.218
Extremadura	16.427	84,27	14.921	17.706	17.319	83,61	15.674	18.747
Galicia	20.786	81,43	18.580	22.818	21.999	81,51	19.666	24.128
Madrid	27.981	76,22	24.074	31.585	29.447	76,06	25.324	33.295
Murcia	18.696	81,93	16.641	20.312	19.469	82,02	17.354	21.157
A Rioxa	20.341	80,86	18.088	22.370	21.257	81,18	18.971	23.370
Ceuta	23.545	77,74	20.198	25.981	23.841	79,46	20.699	26.049
Melilla	22.311	85,48	20.301	23.750	22.354	86,60	20.492	23.662
Total	21.519	80,13	19.011	23.724	22.781	80,11	20.138	25.137

(*) Porcentaxe de salario da muller sobre o salario do home.
Fonte: Axencia Tributaria, Mercado de traballo e pensións nas fontes tributarias: 2022.

No **cadro 5.40** apreciamos que as diferenzas salariais non son iguais segundo que rama de actividade económica se trate. As maiores diferenzas aprécianse na ramas de servizos a empresas cun 26,26% menos que os homes, e comercio cun 26,15% menos.

As menores diferenzas encontrámolas en construción e servizos inmobiliarios, onde a muller percibe o 90,% do salario masculino, probablemente porque as poucas mulleres que traballan neste sector fano como tituladas superiores; e en servizos sociais con 83,15%.

Hai que ter en conta que estas diferenzas salariais están provocadas en boa medida porque a muller está contratada nunha maior proporción a tempo parcial, con contratos temporais, que se incorporan máis tarde ao mercado laboral e que interrompen a súa vida profesional para a atención dos fillos e fillas ou de persoas dependentes.

CADRO 5.40. SALARIOS MEDIOS POR SECTOR DE ACTIVIDADE ECONÓMICA E SEXO. GALICIA/ESPAÑA. 2022						
	España		Galicia			
	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	% ^(*)	
Agricultura, gandería, silvicultura e pesca	7.212	10.914	14.521	18.675	77,76	
Industria extractiva, enerxía e auga	28.291	33.353	26.660	32.135	82,96	
Industria	22.453	28.456	20.280	26.359	76,94	
Construción e servizos inmobiliarios	20.368	21.351	19.423	21.576	90,02	
Comercio, reparacións e transporte	17.405	23.997	17.591	23.820	73,85	
Información e comunicacións	30.135	38.231	23.560	30.044	78,42	
Entidades financeiras e aseguradoras	37.897	53.810	30.845	41.455	74,41	
Servizos ás empresas	16.852	23.792	14.574	19.763	73,74	
Servizos sociais	26.005	32.095	26.152	31.450	83,15	
Outros servizos persoais e de ocio	10.881	14.810	9.842	12.883	76,40	

(*) Porcentaxe de salario da muller sobre o salario do home en Galicia.
Fonte: Elaboración propia cos datos do informe “Mercado de traballo e pensións nas fontes tributarias: 2022”.

ÍNDICE

A partir dos datos facilitados pola Axencia Tributaria observamos que en 2022 o 19% das mulleres (20,7% en 2021) tiveron ingresos por salarios inferiores ao 50% do salario mínimo interprofesional (SMI) e o 21% (21,7% en 2021) tivéronos entre o 50% e o 100%. Isto supón que o 40% (42,4% en 2021) das mulleres tiveron en 2022 ingresos non superiores ao SMI. Os homes con salarios inferiores ao 50% do SMI foron o 14% (15% en 2021) e con salarios entre o 50% e o 100% foron o 13% (14% en 2021), mellores datos que no grupo de mulleres.

Cos salarios máis altos acontece á inversa, é unha porcentaxe moi baixa de mulleres as que perciben salarios altos. Só 421 mulleres tiveron salarios 10 veces superiores ao SMI, fronte a 1.831 homes.

CADRO 5.41. POBOACIÓN ASALARIADA POR TRAMOS DE SALARIO E SEXO.
GALICIA. 2020-2022

	2022		2021		2020	
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
De 0 a 0,5 SMI	78.851	98.637	81.205	103.463	89.801	113.805
De 0,5 a 1 SMI	72.418	108.931	76.276	108.410	84.158	114.405
De 1 a 1,5 SMI	141.629	132.306	133.487	115.664	131.502	100.643
De 1,5 a 2 SMI	104.171	66.827	100.795	64.536	90.325	58.387
De 2 a 2,5 SMI	51.812	36.595	49.821	34.813	44.617	32.886
De 2,5 a 3 SMI	38.889	31.354	37.879	31.092	35.338	28.829
De 3 a 3,5 SMI	22.175	18.151	22.133	18.135	21.254	17.650
De 3,5 a 4 SMI	13.322	8.615	13.246	9.091	12.185	7.927
De 4 a 4,5 SMI	7.897	4.540	8.055	4.321	7.700	4.046
De 4,5 a 5 SMI	5.356	3.119	5.356	3.277	5.023	3.029
De 5 a 7,5 SMI	10.739	6.286	10.733	6.096	10.247	5.575
De 7,5 a 10 SMI	2.185	768	2.187	749	1.959	606
Máis de 10 SMI	1.831	421	1.649	344	1.520	325
Total	551.275	516.550	542.822	499.991	535.629	488.113

Fonte: Axencia Tributaria, Mercado de Traballo e pensións nas fontes tributarias: 2022.

A Enquisa anual de estrutura salarial do ano 2021 do INE, última dispoñible, confirma os datos anteriores.

En Galicia o salario medio bruto anual total en 2021 do colectivo feminino foi de 20.904,37 € (20.446,53 € en 2020). Se distinguimos entre tipo de contrato a media foi de 21.572,56 euros para os contratos indefinidos e 18.199,98 euros para os de duración determinada e no colectivo masculino foi de 25.794,19 euros, distribuídos en 27.143,19 euros para os contratos indefinidos e 19.164.46 euros para os de duración determinada. Isto supón que as mulleres galegas en 2021 percibiron unhas retribucións un 18,9% menores que as dos homes (19,10 en 2020), diferenza que no caso dos contratos indefinidos alcanza o 20,5% (20,1% en 2019). A pesar de ser altas as diferenzas o dato positivo é que se acortan as distancias.

En España a media salarial bruta das mulleres en 2021 foi de 23.175,95 euros, fronte aos 28.388,69 dos salarios masculinos, o que reflicte unha diferenza en contra do salario feminino de 18,3%. Nas contratacións indefinidas, esta diferenza desfavorable para as mulleres chega ao 19,9%.

CADRO 5.42. SALARIO BRUTO ANUAL POR TIPO DE CONTRATO (EUROS). POR SEXO E COMUNIDADES AUTÓNOMAS.
2021

Homes	Total	Indefinido	Duración determinada	Mulleres	Total	Indefinido	Duración determinada
Andalucía	25.464,78	27.027,06	20.212,51	Andalucía	20.427,80	21.351,20	17.587,75
Aragón	27.389,18	28.976,80	18.879,71	Aragón	22.283,81	23.031,66	18.598,16
Asturias	28.399,51	29.838,45	22.012,51	Asturias	21.808,96	23.023,08	16.423,36
Baleares	25.898,51	27.414,95	19.374,45	Baleares	22.344,76	22.847,54	20.142,90
Canarias	23.619,76	24.457,30	20.130,37	Canarias	21.178,57	21.162,48	21.244,56
Cantabria	27.233,75	28.831,44	18.604,28	Cantabria	21.532,96	22.064,74	19.532,77
Castela e León	26.263,49	27.767,07	19.187,21	Castela e León	20.795,39	21.015,04	19.985,18
Castela-A Mancha	24.897,33	25.926,13	20.980,36	Castela-A Mancha	21.154,58	21.362,27	20.508,00
Cataluña	31.212,67	32.977,68	20.842,07	Cataluña	25.015,94	25.876,44	20.466,96
C. Valenciana	25.914,86	27.325,77	19.754,44	C. Valenciana	20.670,50	21.752,59	15.877,41
Extremadura	22.794,52	24.433,62	16.897,61	Extremadura	19.833,03	21.658,93	14.463,23
Galicia	25.794,19	27.143,19	19.164,46	Galicia	20.904,37	21.572,56	18.199,98
Madrid	32.213,88	34.023,20	20.426,78	Madrid	26.578,07	27.711,53	20.037,91
Murcia	25.674,66	26.741,64	21.559,84	Murcia	20.189,83	20.637,67	18.675,66
Navarra	31.643,22	33.496,26	22.103,54	Navarra	24.809,14	25.463,64	22.795,95
País Vasco	33.706,34	35.416,96	24.350,03	País Vasco	28.084,16	28.432,08	26.503,37
A Rioxa	26.488,06	27.520,52	20.968,58	A Rioxa	21.135,77	21.335,10	20.289,25
España	28.388,69	30.063,89	20.374,70	España	23.175,95	24.073,79	19.309,77

Fonte: INE, Enquisa anual de estrutura salarial.

5.9. PRESTACIÓNS POR DESEMPREGO

Os datos proporcionados polo Ministerio de Trabajo e Economía Social (MITES) para a elaboración deste apartado non están desagregados por CC.AA, polo que, aínda que fagamos referencia ás súas táboas estatísticas, imos utilizar tamén o informe da Axencia Tributaria “Mercado de traballo e pensións nas fontes tributarias: 2022”.

O número de perceptoras de prestacións de desemprego, segundo as estatísticas do Anuario de estatísticas laborais e de asuntos sociais do MITES, foi lixeiramente superior ao dos homes no nivel contributivo e no asistencial, existindo moita máis diferenza en renda activa de inserción, máis mulleres que homes.

En 2023 percibiron prestación de nivel contributivo 409.268 mulleres, o que supón o 51% del total, fronte a 391.823 homes. É destacable a melloría nos datos das perceptoras de prestación contributiva polo que supón da súa orixe como traballadoras e cotizantes, non é unha prestación asistencial que non requira de cotizacións.

En 2023 percibiron prestacións de nivel asistencial 506.648 mulleres (500.852 en 2022), fronte a 369.321 homes (381.733 en 2022).

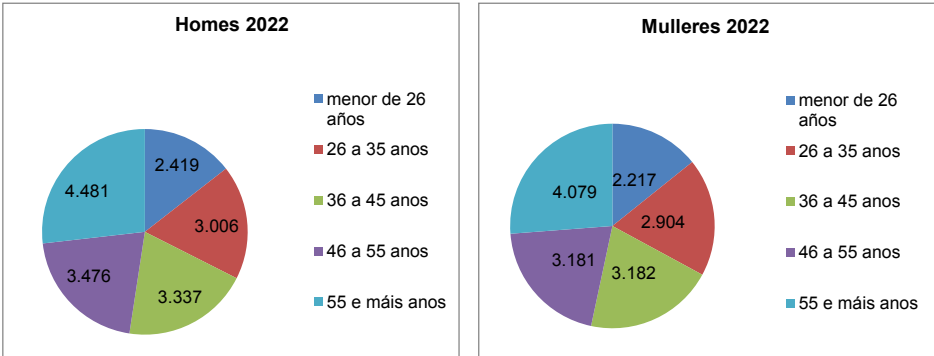
Neste mesmo ano 68.081 (72.080 en 2022) mulleres percibiron a renda activa de inserción, fronte a 29.393 homes (34.023 en 2022). Esta e a prestación con maior diferenza por xénero.

Segundo O informe da Axencia Tributaria “Mercado de traballo e pensións nas fontes tributarias: 2022” e tendo en conta todas as CC.AA. o importe da prestación media anual é inferior no colectivo feminino, 3.274 (3.462 euros en 2021) fronte aos 3.516 (3.692 en 2021) dos homes. En Galicia a media anual chegou en 2022 aos 3.187 euros para as mulleres e aos 3.482 euros para os homes, polo tanto existe unha diferenza en prexuízo do grupo de mulleres de 295 euros anuais como media, baixando lixeiramente a distancia entre os dous colectivos.

CADRO 5.43. PRESTACIÓN MEDIA ANUAL. SEGUNDO SEXO E IDADE. ESPAÑA. 2019-2022

	2019		2020		2021		2022
Homes		Homes		Homes		Homes	
menor de 26 años	2.246	menor de 26 años	2.728	menor de 26 años	2.460	menor de 26 años	2.419
26 a 35 años	2.818	26 a 35 años	3.402	26 a 35 años	3.154	26 a 35 años	3.006
36 a 45 años	3.146	36 a 45 años	3.655	36 a 45 años	3.603	36 a 45 años	3.337
46 a 55 años	3.227	46 a 55 años	3.776	46 a 55 años	3.805	46 a 55 años	3.476
55 e máis anos	4.085	55 e máis anos	4.342	55 e máis anos	4.567	55 e máis anos	4.481
Total	3.226	Total	3.674	Total	3.692	Total	3.516
Mulleres		Mulleres		Mulleres		Mulleres	
menor de 26 años	2.133	menor de 26 años	2.540	menor de 26 años	2.262	menor de 26 años	2.217
26 a 35 años	2.788	26 a 35 años	3.350	26 a 35 años	3.056	26 a 35 años	2.904
36 a 45 años	3.013	36 a 45 años	3.607	36 a 45 años	3.483	36 a 45 años	3.182
46 a 55 años	2.911	46 a 55 años	3.536	46 a 55 años	3.531	46 a 55 años	3.181
55 e máis anos	3.664	55 e máis anos	3.990	55 e máis anos	4.167	55 e máis anos	4.079
Total	3.000	Total	3.503	Total	3.462	Total	3.274

Fonte: Axencia Tributaria, Mercado de Trabajo e pensións nas fontes tributarias: 2022.

Se comparamos a percepción media feminina en materia de prestacións de desemprego co total do colectivo feminino, as mulleres galegas percibiron 87€ (439 en 2021) euros menos en 2022 que a media de España, mellorando a súa posición con respecto a outros anos. No caso dos homes galegos a diferenza coa media dos homes España é de 34 euros menos.

Podemos concluír dicindo que a muller galega percibe só o 93% das prestacións (91,5% en 2021), comparándoas coas percibidas polos seus compañeiros homes, é dicir, percibe un 7% menos, mellorando en comparación ao 2021.

CADRO 5.44. PERCEPCIÓNS MEDIAS DE PRESTACIÓNS POR DESEMPREGO. POR SEXO E COMUNIDADE AUTÓNOMA DA PERSOA PERCEPTORA.
GALICIA/ESPAÑA. 2021-2022

	Prestación media anual					
	2022			2021		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
Andalucía	3.265	3.341	3.196	3.329	3.418	3.246
Aragón	3.302	3.367	3.241	3.306	3.305	3.307
Asturias	3.378	3.550	3.207	3.331	3.564	3.111
Baleares	3.365	3.389	3.342	4.765	4.702	4.825
Canarias	3.222	3.426	3.038	4.112	4.289	3.941
Cantabria	3.196	3.324	3.074	3.292	3.449	3.139
Castela e León	3.273	3.376	3.172	3.343	3.454	3.238
Castela-A Mancha	3.338	3.525	3.172	3.292	3.424	3.170
Cataluña	3.661	3.830	3.500	3.820	3.957	3.687
C. Valenciana	3.268	3.397	3.149	3.302	3.449	3.166
Extremadura	3.210	3.285	3.146	3.110	3.153	3.072
Galicia	3.330	3.482	3.187	3.345	3.500	3.203
Madrid	3.831	4.025	3.666	4.037	4.176	3.911
Murcia	3.155	3.258	3.051	3.038	3.167	2.908
A Rioja	3.321	3.416	3.230	3.128	3.259	3.012
Ceuta	3.525	3.735	3.341	3.420	3.720	3.151
Melilla	3.222	3.518	2.966	3.316	3.719	2.925
España	3.390	3.516	3.274	3.573	3.692	3.642

Fonte: Axencia Tributaria, Mercado de traballo e pensións nas fontes tributarias: 2022

Facendo unha análise da nacionalidade das persoas perceptoras en Galicia, observamos que cando a nacionalidade é española a diferenza nas percepcións das mulleres con respecto aos varóns é superior, chegando a percibir un 8,5% menos, mentres que, se a orixe é estranxeira, a diferenza aumenta ata un 11,2% menos.

A diferenza estriba na nacionalidade de orixe e no sexo, xa que os homes non españois perciben unhas prestacións inferiores ás dos homes galegos (15,2% menos), mentres que as mulleres non españolas, con respecto ás mulleres galegas, teñen uns ingresos en concepto de desemprego do 17,6% menos.

Esta análise volve reafirmar a idea de que, con independencia da orixe, nacionalidade, formación..., o colectivo de mulleres sempre está por debaixo do de homes.

CADRO 5.45. POBOACIÓN DESEMPREGADA E PRESTACIÓNS MEDIAS POR NACIONALIDADE E SEXO DA PERSOA PERCEPTORA.
GALICIA/ESPAÑA. 2021-2022

	2022						2021					
	Poboación desempregada			Prestación media anual			Poboación desempregada			Prestación media anual		
	Ambos sexos	Mulleres	Homes	Media total	Mulleres	Homes	Ambos sexos	Mulleres	Homes	Media total	Mulleres	Homes
España												
Española	3.699.917	1.976.876	1.723.041	3.435	3.323	3.565	4.740.048	2.488.726	2.251.322	3.582	3.467	3.709
Estranxeira	649.648	288.533	361.115	3.130	2.938	3.283	846.943	387.992	458.951	3.526	3.432	3.605
Galicia												
Española	206.568	106.822	99.746	3.364	3.219	3.520	269.282	141.365	127.917	3.371	3.223	3.533
Estranxeira	14.021	6.536	7.485	2.830	2.651	2.986	17.803	8.651	9.152	2.956	2.863	3.043

Fonte: Axencia Tributaria, Mercado de traballo e pensións nas fontes tributarias.

5.10. PENSÍONS

Para unha primeira análise utilizaremos os datos proporcionados polo MITES nas súas estatísticas do 2023. Faremos unha primeira análise das pensións contributivas.

O número de pensionistas mulleres (5.279.943 en 2023) en toda España é lixeiramente superior ao de homes (4.771.758), o mesmo que en Galicia que tamén é lixeiramente superior: 420.130 mulleres e 355.685 homes. É máis destacable que se ben no colectivo masculino as pensións de xubilación, que requiren unha cotización previa, supoñen un 77% do total das pensións do grupo de homes galegos, no grupo de mulleres só alcanzan un 50,6%, mentres que as de viuvez son percibidas por mulleres no 89,8% dos casos e estas pensións supoñen o 39,4% do total das pensións femininas e son de menor importe que as de xubilación o incapacidade.

En relación co importe medio mensual podemos dicir que en Galicia as pensións percibidas polas mulleres en 2023 son 421,88€ menos que as dos homes (391,23 € en 2022), ou o que é o mesmo, un 33,6% menores (mulleres, 832,90 €; homes, 1.254,78 €). Esta diferenza aínda é maior se comparamos as pensións de xubilación. Así unha pensionista de xubilación muller percibiría 467,67 € menos que un home, un 34% menos.

As pensións de viuvez e a favor de familiares son lixeiramente superiores no caso das mulleres.

CADRO 5.46. PENSIÓN CONTRIBUTIVAS E IMPORTE MEDIO E PENSIONISTAS SEGUNDO CLASE, POR SEXO. GALICIA. 2022-2023

	2023		2022	
	Importe medio En euros/mes	Nº de pensionistas	Importe medio En euros/mes	Nº de pensionistas
Homes	1.254,78	355.685	1.148,28	354.117
Incapacidade permanente	1.074,29	46.503	99.500,00	45.973
Xubilación	1.377,75	275.418	1.258,34	274.560
Viuvez	503,88	18.783	461,78	18.637
Orfandade	472,90	12.403	433,61	12.371
En favor de familiares	605,27	2.578	551,63	2.576
Mulleres	832,90	420.130	757,05	415.999
Incapacidade permanente	910,50	26.756	843,58	25.606
Xubilación	910,08	212.579	824,58	209.560
Viuvez	750,05	165.600	683,87	165.710
Orfandade	473,70	10.897	436,54	10.865
En favor de familiares	635,20	4.298	578,99	4.258
Ambos os dous sexos	1.026,32	775.817	936,94	770.119
Incapacidade permanente	1.014,47	73.259	940,83	71.579
Xubilación	1.174,02	487.998	1.070,58	484.122
Viuvez	724,98	184.384	661,42	184.348
Orfandade	473,28	23.300	434,98	23.236
En favor de familiares	623,97	6.876	568,68	6.834

Fonte: IGE 2023.

Se a análise a realizamos observando as pensións segundo tramos de contía mensual, por sexo e clase, para todo o territorio das CC.AA, apreciamos que no colectivo de mulleres o número de pensións en tramos inferiores á pensión media (17.353 en 2022) ou que só chegan a ela e do 76,7%, mentres que no grupo de homes alcanzan o 58,6% de perceptores en 2022, últimos datos del Mercado de traballo y pensións en las fontes tributarias. Na mesma liña só hai 2.283 mulleres coas pensións máis altas fronte a 8.046 homes.

Os datos de Galicia son algo mellores con 73,5% de mulleres en tramos inferiores a pensión media fronte a un 51,9% de homes.

CADRO 5.47. PENSIONISTAS, PERCEPCIÓNS DE PENSÍONS MEDIAS POR SEXO E TRAMO DE PENSIÓN. ESPAÑA. 2021

	Total		
	Pensionistas	Pensións por persoa	Pensión media anual
Total	9.591.561	1,12	17.353
De 0 a 0,5 PM	546.388	1,04	2.249
De 0,5 a 1 PM	1.362.866	1,07	7.260
De 1 a 1,5 PM	3.366.734	1,04	11.234
De 1,5 a 2 PM	1.222.548	1,09	16.627
De 2 a 2,5 PM	879.360	1,13	21.463
De 2,5 a 3 PM	594.530	1,17	26.193
De 3 a 3,5 PM	402.955	1,23	31.085
De 3,5 a 4 PM	445.692	1,29	35.852
De 4 a 4,5 PM	596.902	1,28	40.126
De 4,5 a 5 PM	75.142	2,05	45.129
De 5 a 7,5 PM	76.654	2,27	55.508
De 7,5 a 10 PM	11.461	2,50	81.431
Más de 10 PM	10.329	2,56	163.637

	Homes			Mulleres		
	Pensionistas	Pensións por persoa	Pensión media anual	Pensionistas	Pensións por persoa	Pensión media anual
Total	4.757.310	1,13	19.890	4.834.251	1,12	14.857
De 0 a 0,5 PM	217.574	1,03	2.169	328.814	1,04	2.302
De 0,5 a 1 PM	527.855	1,06	7.350	835.011	1,07	7.203
De 1 a 1,5 PM	1.374.384	1,03	11.592	1.992.350	1,05	10.987
De 1,5 a 2 PM	669.953	1,08	16.679	552.595	1,11	16.563
De 2 a 2,5 PM	512.731	1,11	21.484	366.629	1,15	21.432
De 2,5 a 3 PM	364.755	1,16	26.214	229.775	1,2	26.161
De 3 a 3,5 PM	273.896	1,2	31.112	129.059	1,3	31.028
De 3,5 a 4 PM	279.476	1,25	35.884	166.216	1,35	35.798
De 4 a 4,5 PM	409.766	1,23	40.075	187.136	1,39	40.239
De 4,5 a 5 PM	53.509	2,01	45.133	21.633	2,15	45.119
De 5 a 7,5 PM	56.738	2,27	55.520	19.916	2,27	55.476
De 7,5 a 10 PM	8.627	2,53	81.445	2.834	2,4	81.839
Más de 10 PM	8.046	2,58	167.654	2.283	2,51	149.482

Fonte: Axencia Tributaria, Mercado de traballo e pensións nas fontes tributarias: 2022.

Para poder facer unha análise por CC.AA. e sexo utilizaremos os datos do informe da Axencia Tributaria “Mercado de traballo e pensións nas fontes tributarias: 2022”.

Cabe sinalar que se ben en Galicia o número de pensionistas (sen distinción polo tipo de pensión) é superior lixeiramente no colectivo feminino (51,7% en 2022), non o son os importes das pensións recibidas, xa que a diferenza chega a un 25,5% menos. No total das CC.AA. os datos son similares, xa que o número de mulleres pensionistas chega ao 50,4% e os importes das pensións son dun 25,3% menos que as dos homes.

A pensión media anual das mulleres pensionistas en Galicia alcanzou en 2022 os 13.297 € fronte aos 17.843 € dos homes, o que supón que as mulleres perciben o 74,5% do importe da pensión masculina ou, o que é o mesmo, un 25,5% menos, o que supón unha significativa diferenza, 4.546€ menos ao ano (4.288 euros menos en 2021).

A muller galega tamén está en desvantaxe se comparamos a súa pensión media con a pensión media das mulleres do resto de CC.AA, con 1.560 euros menos en 2022.

As pensións das mulleres galegas ocupan os lugares máis baixos, despois de Extremadura, empeorando a súa posición en relación a anos anteriores.

CADRO 5.48. PENSIÓN MEDIA ANUAL POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS E SEXO.
EXERCICIO 2021-2022

	2022			2021		
	Total	Mulleres	Homes	Total	Mulleres	Homes
Andalucía	15.766	13.603	17.926	14.688	12.620	16.730
Aragón	18.557	15.464	21.551	17.363	14.405	20.194
Asturias	20.272	16.043	24.341	19.068	15.011	22.934
Baleares	16.765	14.567	19.125	15.755	13.632	18.005
Canarias	15.481	13.795	17.202	14.521	12.856	16.202
Cantabria	18.341	15.251	21.362	17.255	14.259	20.172
Castela e León	17.500	14.813	19.931	16.376	13.822	18.653
Castela-A Mancha	15.616	13.375	17.459	14.519	12.421	16.216
Cataluña	18.617	15.947	21.573	17.454	14.866	20.293
C. Valenciana	16.184	13.882	18.533	15.069	12.880	17.272
Extremadura	14.520	12.977	15.911	13.421	11.980	14.702
Galicia	15.491	13.297	17.843	14.498	12.419	16.707
Madrid	20.824	17.691	24.197	19.627	16.570	22.872
Murcia	15.797	13.528	17.997	14.742	12.557	16.846
A Ríoxa	17.344	14.857	19.698	16.216	13.850	18.429
Ceuta	16.789	13.520	20.106	15.996	12.725	19.401
Melilla	16.888	13.606	22.292	15.500	12.380	18.795
Total	17.353	14.857	19.890	16.236	13.838	18.645

Fonte: Axencia Tributaria, Mercado de traballo e pensións nas fontes tributarias: 2022

CGRL.GAL/ES